

**Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút**

**Edícia: Porovnávacie analýzy
18/2025**

Riešenie problematiky túlavých psov vo vybraných štátoch Európskej únie

Kristína Rankovová

**Bratislava
júl 2025**

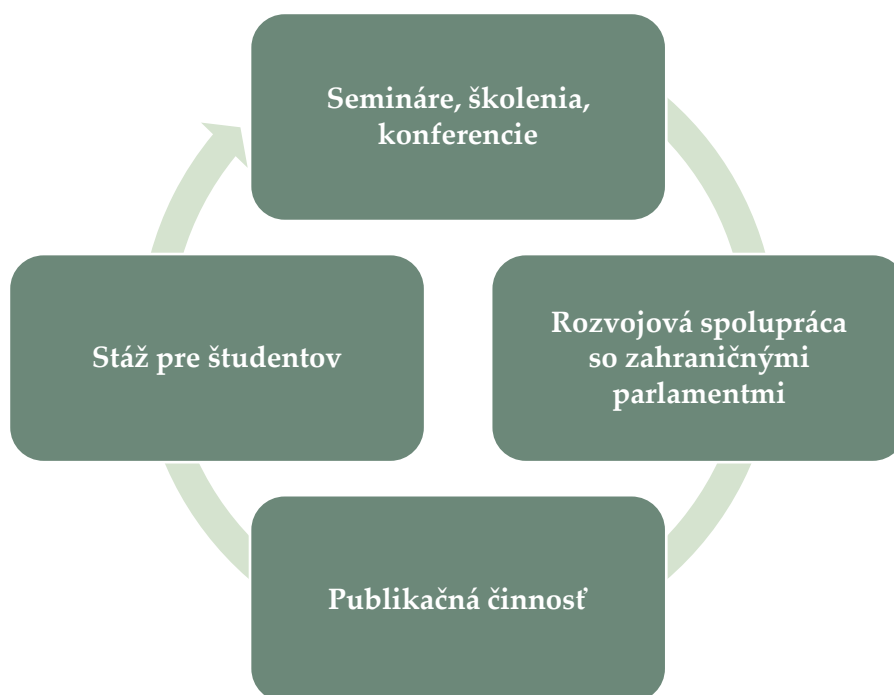

Postavenie odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj oddelenie Parlamentná knižnica a oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

porovnávací analýza	informácia	prehľad
bulletin	infografika	rešerš

V oblasti vzdelávania Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Riešenie problematiky túlavých psov vo vybraných štátoch Európskej únie

Anotácia

Materiál sa zameriava na to, ako je problematika túlavých psov uchopená v legislatíve vybraných štátov Európskej únie, aký je postup pri odchyte a ďalšej manipulácii s túlavými psami, ako je nastavené financovanie systému starostlivosti o túlavé psy, aké zákonné povinnosti sa ukladajú majiteľom psov na prevenciu proti túlavosti, aké sankcie existujú za nedodržovanie povinností a koľko túlavých psov je oficiálne registrovaných vo vybraných štátoch.

Kľúčové slová

zdravie a dobré životné podmienky zvierat, veterinárna správa, túlavé psy, odchyt, kastrácia, sterilizácia, usmrtenie, útulky pre psy

Addressing the problem of stray dogs in selected countries of the European Union

Annotation

The material focuses on how the issue of stray dogs is addressed in the legislation of selected member states of the European Union, what is the procedure for capturing and further handling of stray dogs, how the financing of the stray dog care system is set up, what legal obligations are imposed on dog owners to prevent the phenomenon of stray dogs, what sanctions exist for failure to comply with obligations, and how many stray dogs are officially registered in selected states.

Keywords

animal health and welfare, veterinary administration, stray dogs, capture, neutering, sterilization, culling, dog shelters

Vypracovala: Mgr. Kristína Rankovová, PhD., odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka odboru Parlamentný inštitút

Materiál slúži pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

Úvod	5
1. Európska legislatíva týkajúca sa problematiky túlavých psov	7
2. Situácia v Slovenskej republike.....	9
2.1 Legislatíva upravujúca problematiku túlavých psov	9
2.2 Postup pri odchyťovaní a ďalšej manipulácii s túlavými psami	9
2.3 Financovanie systému starostlivosti o túlavé psy	11
2.4 Zákonné povinnosti pre majiteľov slúžiace ako prevencia proti túlavosti a s nimi spojené sankcie za neplnenie si povinností.....	12
2.5 Evidencia túlavých psov	13
3. Situácia v štátoch EÚ	15
3.1 Legislatíva upravujúca problematiku túlavých psov v štátoch EÚ	15
3.2 Postup pri odchyťovaní a ďalšej manipulácii s túlavými psami v štátoch EÚ.....	18
3.2.1 Žiadna stratégia manažmentu túlavých psov	19
3.2.2 Odchyt + eutanázia.....	20
3.2.3 Odchyt + eutanázia ALEBO umiestnenie do útulku	21
3.2.4 Odchyt + eutanázia ALEBO kastrácia + umiestnenie do útulku.....	22
3.2.5 Odchyt + umiestnenie do útulku s možnosťou eutanázie	22
3.2.6 Odchyt + umiestnenie do útulku.....	24
3.2.7 Odchyt + kastrácia + umiestnenie do útulku	25
3.2.8 Odchyt + kastrácia + očkovanie + vypustenie s možnosťou umiestnenia do útulku.....	26
3.3 Financovanie a zodpovednosť za systém starostlivosti o túlavé psy v štátoch EÚ	28
3.3.1 Starostlivosť o túlavé psy zabezpečuje obec	29
3.3.2 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a útulok.....	31
3.3.3 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a štát.....	32
3.3.4 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi útulok, obec a štát	34
3.4 Zákonné povinnosti pre majiteľov psov slúžiace ako prevencia proti túlavosti v štátoch EÚ	37
3.4.1 Zákaz opustenia psa.....	37
3.4.2 Trvalá identifikácia a registrácia psov	37
3.4.3 Kastrácia a sterilizácia.....	46
3.4.4 Školenia alebo prehlásenie o zodpovednej starostlivosti o psa	47
3.4.5 Osvetové kampane a vzdelávanie o problematike túlavých psov	47
3.4.6 Právna úprava ochrany spoločenských zvierat v oblasti obchodu a predaja a zamedzenie ilegálneho obchodovania so psami	49
3.4.7 Sankcie za neplnenie si povinností stanovených v právnych predpisoch	49
3.5 Evidencia túlavých psov v štátoch EÚ	55
4. Účinnosť modelov manažovania túlavých psov.....	58
Záver.....	60
Použité zdroje.....	63

Úvod

Na problematiku túlavých psov dlhodobo upozorňujú dobrovoľnícke organizácie, široká verejnosť a téma sa stáva aj predmetom politických debát. Je to hlavne preto, že túlavé psy predstavujú **riziko pre ľudské zdravie**, pretože môžu šíriť rôzne choroby. Môžu tiež spôsobiť uhryznutia, **škody na majetku a hospodárskych zvieratách**, ako aj spôsobovať **znečisťovanie prostredia**.¹ Pre štáty môže predstavovať **finančnú záťaž** aj **manažment a starostlivosť** o túlavé psy – v niektorých štátoch idú na starostlivosť o túlavé psy stovky miliónov eur z verejných zdrojov.² V neposlednom rade túlavé zvieratá často trpia nedostatkom zdrojov a veterinárnej starostlivosti, čo takisto ohrozuje ich vlastné zdravie, najmä v súvislosti s **ochranou piatich základných slobôd zvierat**.³

Momentálne manažment populácie túlavých zvierat, vrátane túlavých psov, nie je v kompetencii Európskej únie (EÚ), čo znamená, že na tejto úrovni neexistuje komplexná legislatíva, ktorá by sa týkala riešenia tejto problematiky. Regulácia populácie a **manažment túlavých psov ostáva v kompetencii členských štátov**. Predkladaný materiál poskytuje informácie o tom, **ako je problematika túlavých psov právne upravená vo vybraných štátoch EÚ**. Konkrétne sa materiál zameriava na to:

- ako je problematika túlavých psov uchopená na úrovni EÚ, príp. iných európskych organizácií,
- aké zákony a právne predpisy pokrývajú problematiku túlavých psov na Slovensku,
- aké zákony a právne predpisy pokrývajú problematiku vo vybraných štátoch EÚ,
- aký je postup pri odchyte a ďalšej manipulácii s túlavými psami,
- ako je nastavené financovanie systému starostlivosti o túlavé psy,
- aké zákonné povinnosti sa ukladajú majiteľom psov na prevenciu proti túlavosti,
- aké sankcie existujú za nedodržiavanie povinností,
- koľko túlavých psov je oficiálne registrovaných vo vybraných štátoch EÚ.

V závere materiál – na základe odporúčaní medzinárodných organizácií, ktoré sa venujú problematike túlavých psov, a vedeckých štúdií – poskytuje stručný prehľad toho, aké formy odchyty a ďalšej manipulácie s túlavými psami sú najefektívnejšie. Zároveň poskytuje niekoľko možných smerov, ak by sa uvažovalo o zmenách aktuálnej legislatívy týkajúcej sa problematiky túlavých psov na Slovensku.

¹ Voslářová, E. a Passantino, A. (2012). *Stray dog and cat laws and enforcement in Czech Republic and in Italy* [Zákony o túlavých psoch a mačkách a ich presadzovanie v Českej republike a Taliansku.]. *Ann Ist Super Sanità*, 48(1), s. 97-104. Dostupné online: https://www.iss.it/documents/20126/45616/Ann_12_01_16_1_.pdf

² Eurogroup for Animals. (2025). *The EU could save Member States billions with mandatory registration of cats and dogs* [EÚ by mohla členským štátom ušetriť miliardy vďaka povinnej registrácii mačiek a psov]. Dostupné online: <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eu-could-save-member-states-billions-mandatory-registration-cats-and-dogs>

³ Päť základných slobôd zvierat tvoria: sloboda od hladu a smädu, sloboda od nepohodlia, sloboda od bolesti, zranenia a choroby, sloboda prejavovať normálne správanie, sloboda od strachu a úzkosti. Zdroj: EUR-Lex. (bez dátumu). *Glossary of summaries. Animal Welfare* [Glosár súhrnov. Dobré životné podmienky zvierat]. Dostupné online: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/animal-welfare.html>

Materiál sa vo veľkej miere zameriava na to, **ako je problematika túlavých psov upravená v legislatíve národných štátov**, teda de iure, a nezameriava sa na to, ako sa k problematike pristupuje v praxi. Zároveň je dôležité poznamenať, že problematika túlavých psov môže byť ďalej **upravená aj na úrovni samotných obcí a miest** – napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení a iných obdobných predpisov. Avšak týmto predpisom sa materiál nevenuje. Pri zostatovaní časti venujúcej sa evidencii počtu túlavých psov sme sa snažili nájsť **oficiálne štatistiky** a ak neboli dostupné, obrátili sme sa **mediálne výstupy**, ktoré zväčša ponúkali rozhovory s predstaviteľmi útulkov, ktoré následne poslúžili ako zdroj.

1. Európska legislatíva týkajúca sa problematiky túlavých psov

- Na úrovni EÚ momentálne neexistuje jednotná legislatíva zaoberajúca sa problematikou túlavých psov, ale pripravované *Nariadenie o dobrých životných podmienkach psov a mačiek a ich vysledovateľnosti* by ju malo ovplyvniť.
- Jedinou medzinárodnou zmluvou v európskom priestore, ktorá spomína túlavé psy, je *Európsky dohovor o ochrane domácich zvierat* Rady Európy.
- Problematika túlavých psov momentálne zostáva v kompetencii členských štátov EÚ.

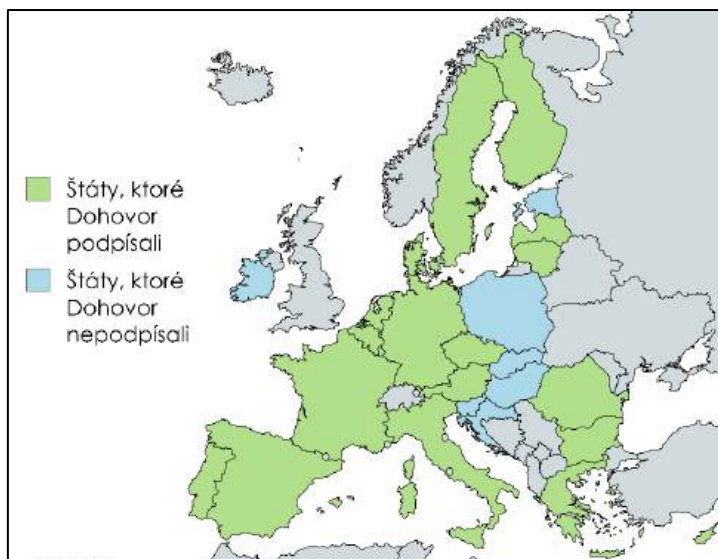
Podľa [Eurobarometra](#) z roku 2023 takmer **tri štvrtiny (74 %)** obyvateľov EÚ **podporujú lepšiu ochranu dobrých životných podmienok spoločenských zvierat**, vrátane psov, vo svojej krajine. Napriek tomu momentálne **na úrovni EÚ neexistuje jednotná legislatíva**, ktorá by zabezpečovala konzistentné normy pre starostlivosť o psy žijúce v EÚ, či už ide o domáce alebo o túlavé psy. Absencia takejto európskej legislatívy vedie k tomu, že **medzi jednotlivými štátmi EÚ existujú výrazné rozdiely v legislatívnej úprave a manažmente rôznych aspektov súvisiacich s (túlavými) psami**. Podľa niektorých odhadov by absencia celoeurópskych pravidiel mohla stáť členské štáty EÚ, obce a občanov až 25 miliárd eur ročne, čo zodpovedá 0,15 % HDP EÚ.⁴

Zároveň je však potrebné poznamenať, že návrh [nariadenia o dobrých životných podmienkach psov a mačiek a ich vysledovateľnosti](#), ktorý Európska komisia v roku 2023 predložila Európskemu parlamentu a Rade EÚ, by vytvoril základné pravidlá záväzné pre všetky štáty EÚ – aj v rámci problematiky túlavých psov. Problematiky túlavých psov by sa konkrétne dotkli opatrenia týkajúce sa povinnej identifikácie (elektronickými transpondérmi) všetkých psov, čím by sa zabezpečila väčšia miera dohľadateľnosti majiteľov zatúlaných psov. Všetky psy by podľa nariadenia museli byť zaregistrované do vnútroštátnych databáz členských štátov, ktoré by boli interoperabilné, čo by zvýšilo funkčnosť systémov overovania a možnosť dosledovateľnosti túlavých zvierat.

Avšak pokiaľ nebude toto nariadenie prijaté, platí, že **problematika túlavých psov zostáva v kompetencii členských štátov EÚ**.

⁴ Eurogroup for Animals. (2025). *The EU could save Member States billions with mandatory registration of cats and dogs* [EÚ by mohla členským štátom ušetriť miliardy vďaka povinnej registrácii mačiek a psov]. Dostupné online: <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eu-could-save-member-states-billions-mandatory-registration-cats-and-dogs>

Jediná **medzinárodná zmluva**, ktorá sa dotýka problematiky túlavých psov v európskom priestore, je **Európsky dohovor o ochrane spoločenských zvierat Rady Európy**, ktorý stanovuje základný spoločný štandard postoja a praxe k vlastníctvu domácich zvierat. Spomedzi členských štátov EÚ tento dohovor podpísalo 18 štátov. Dohovor zahŕňa ustanovenia o chove, ubytovaní, držaní a cieľom dohovoru je aj zníženie počtu túlavých zvierat. Zákaz opúšťania spoločenských zvierat je uvedený medzi hlavnými zásadami chovu spoločenských zvierat.

Kapitola III dohovoru obsahuje doplnkové opatrenia pre túlavé zvieratá:

Článok 12 – Zníženie počtu zvierat

Ak strana usúdi, že počet túlavých zvierat predstavuje problém, prijme vhodné legislatívne a/alebo administratívne opatrenia potrebné na zníženie ich počtu spôsobom, ktorý nespôsobuje zbytočnú bolesť, utrpenie alebo strach.

a) Takéto opatrenia zahŕňajú požiadavky, aby:

- i. ak sa takéto zvieratá majú odchytiť, urobilo sa tak s minimálnym fyzickým a psychickým utrpením primeraným danému zvieratú;
- ii. či už sa odchytené zvieratá chovajú alebo usmrtia, urobilo sa tak v súlade so zásadami stanovenými v tomto dohovore;

b) Strany sa zaväzujú zvážiť:

- i. zabezpečenie trvalej identifikácie psov a mačiek vhodnými prostriedkami, ktoré spôsobujú malú alebo žiadnu trvalú bolesť, utrpenie alebo strach, ako je tetovanie, ako aj zaznamenávanie čísel v registri spolu s menami a adresami ich majiteľov;
- ii. zníženie neplánovaného chovu psov a mačiek podporou kastrácie týchto zvierat;
- iii. povzbudzovanie osoby, ktorá nájde túlavého psa alebo mačku, aby to nahlásila príslušnému orgánu.

Článok 13 – Výnimky pre odchyt, držbu a usmrcovanie

Výnimky zo zásad stanovených v tomto dohovore pre odchyt, držanie a usmrcovanie túlavých zvierat možno urobiť len vtedy, ak sú nevyhnutné v rámci národných programov na kontrolu chorôb.

2. Situácia v Slovenskej republike

- Odchyt túlavých psov zabezpečujú obce prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat. Po odchYTE sú psy umiestnené do karanténnych staníc alebo útulkov.
- Ak sa do 45 dní majiteľ neohlási, prechádza vlastníctvo psa na obec.
- Financovanie zabezpečujú najmä obce, ktoré platia za odchyt psov, veterinársku starostlivosť, krmivo a prevádzku útulkov.
- Preventívne opatrenia proti túlavosti sú: povinné označenia psa mikročipom; povinná registrácia psa v Centrálnom registri spoločenských zvierat; povinná evidencia psov, ktorú vedie obec; povinné nosenie známky; pokuty za porušenie týchto povinností.
- Významnú úlohu zohrávajú aj rôzne dobrovoľnícke združenia, ktoré na seba preberajú časť povinností obcí.

2.1 Legislatíva upravujúca problematiku túlavých psov

Na Slovensku je problematika túlavých psov upravená *zákonom č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov* a *vyhláškou č. 283/2020 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá* a čiastočne aj *zákonom č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení neskorších predpisov*.

Podľa *vyhlášky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá* sa túlavé zviera, vrátane túlavého psa, definuje ako „*zvíera, ktoré sa bez kontroly jeho vlastníka alebo držiteľa pohybuje po verejnom priestranstve a ktorého vlastníka alebo držiteľa nie je známy v čase jeho pohybu po verejnom priestranstve*“ (§ 1, ods. 3, písm. d).

2.2 Postup pri odchyťavani a ďalšej manipulácii s túlavými psami

Ak sa v obci nachádza túlavý pes, je potrebné kontaktovať obec. Je to pre to, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a **obce „zabezpečujú zriadenie alebo prevádzku karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá alebo sa podieľajú na prevádzke karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá“** (§ 22, ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z.), do ktorých sú túlavé psy umiestňované po tom, čo sú odchytené.

Podľa *zákona o veterinárnej starostlivosti* je **každá obec povinná**:

- **zabezpečiť odchyt túlavých zvierat** na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá **prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat (OSOTZ) alebo uzatvorením zmluvy s inou OSOTZ** (§ 22, ods. 10),

OSOTZ sa môže stať právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ na základe: a) školenia, ktoré absolvuje v *Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov* (vyhláška 283/2020, § 11, ods. 2, písm. d); b) rozhodnutia o schválení odchytu túlavých zvierat platného na 5 rokov, ktoré vydá žiadateľovi *Štátna veterinárna a potravinová správa* (zákon o veterinárnej starostlivosti, § 6, ods. 2, písm. av).

- **prevziať túlavé zviera** nájdené na území obce od nálezcu a umiestniť ho v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá a zabezpečovať mu starostlivosť od okamihu jeho prevzatia (§ 22, ods. 11).

Útulky a karanténne stanice sú povinné:

- **upovedomiť obec o prevzatí túlavého zvieräťa**, ak nálezca nájdené túlavé zviera odovzdal priamo karanténnej stanici alebo útulku (§ 22, ods. 12),
- bezprostredne po prevzatí **overiť identifikáciu psa** a ak pes nie je individuálne označený, sú povinné **označiť ho mikročipom** (§ 22, ods. 16),
  - označenie mikročipom nie je potrebné, ak veterinárny lekár rozhodne, že je potrebné psa usmrtiť zo zdravotných dôvodov (§ 22, ods. 16),
- **zaregistrovať túlavého psa do [Registra odchytených a túlavých zvierat](#)** najneskôr nasledujúci deň po jeho prevzatí (§ 22, ods. 12).

Zároveň platí, že „[a]k sa **vlastník odchyteného túlavého zvieräťa neprihlási o zviera do 45 dní odo dňa umiestnenia zvieräťa do karanténnej stanice alebo do útulku pre zvieratá, dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty prechádza vlastníctvo zvieräťa na obec, na území ktorej bolo zviera nájdené**“ (§ 22, ods. 17). V praxi to znamená, že po 45 dňoch prechádza pes do vlastníctva starostu obce. Starosta tak musí obci platiť daň za psa a zároveň má tzv. „vyživovateľsku povinnosť“ voči psovi.

Avšak akonáhle obec (starosta) nadobudne vlastníctvo k zvieräťu (t. j. po 45 dňoch), „**môže aj bezodplatne previesť vlastníctvo zvieräťa na karanténnu stanicu alebo útulok pre zvieratá**“ (§ 22, ods. 11). Pes môže byť teda **daný na adopciu**. Pokiaľ pes nie je adoptovaný alebo kúpený, zostáva v starostlivosti karanténnej stanici alebo útulku. Toto sa považuje za bežný postup.

Podľa zákona však môže byť túlavý pes aj usmrtený. Primeraným dôvodom na usmrtenie (eutanáziu) psa je „**usmrtenie nechceného zvieräťa veterinárnym lekárom, ak pre zviera nie je možné zabezpečiť náhradnú starostlivosť**“ (§ 22, ods. 5, písm. f). Resp., ak sa jedná o prípad nutnej obrany a krajnej núdze (§ 22, ods. 5, písm. a); ak je pes usmrtený v schválenom postupe (§ 22, ods. 5, písm. c); ak má túlavý pes nevyliciteľnú chorobu, závažné alebo rozsiahle poranenie alebo z dôvodu jeho veku, ak je jeho prežívanie spojené s nepretržitou bolesťou alebo utrpením (§ 22, ods. 5, písm. d); ak je pes usmrtený pri eradikácii, kontrole, prevencii a diagnostike chorôb (napr. besnota), deratizácii a dezinsekcii (§ 22, ods. 5, písm. e). Usmrtenie by malo byť **bezbolestné** a po **predchádzajúcom zbavení vedomia** (§ 22, ods. 5, písm. d). Usmrtenie môže vykonať len **veterinár**.

Kastrácia alebo **sterilizácia** túlavých psov momentálne **nie je zákonnou povinnosťou** a robí sa na dobrovoľnej báze – pre obce je ponúkaná väčšinou cez kastračné programy (viac o kastračných programoch v ďalšej sekcii). Je treba však poznamenať, že v roku 2025 prebehli medzi zástupcami Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Združenia miest a obcí

Slovenska (ZMOS) rokovania o možnosti povinnej kastrácie túlavých psov v marginalizovaných rómskych komunitách, kde sa sústreďuje najviac túlavých psov.⁵

2.3 Financovanie systému starostlivosti o túlavé psy

Vo veľkej miere je **systém starostlivosti o túlavé psy financovaný obcami**. Obce často uzatvárajú zmluvy s OSOTZ, ktoré odchytiť túlavých psov. Často sa jedná o neziskové organizácie. Za odchyt jedného psa sa platí približne 50-400 eur.⁶ Okrem toho obce poskytujú finančný príspevok na úhradu veterinárnej starostlivosti, krmiva, energií, liekov, dezinfekčných prostriedkov a iných prostriedkov použitých v rámci plnenia povinností útulku. Vo väčších mestách sa môžu mesačné príspevky pohybovať okolo 10 000 a viac eur⁷, mesačné paušálne poplatky v menších obciach sa väčšinou pohybujú medzi 15-120 eur⁸.

Okrem toho sa mnohé obce dobrovoľne podieľajú na kastračných a sterilizačných programoch, ktoré vykonávajú na pravidelnej báze (napr. raz za rok) alebo v prípade potreby. Momentálne jedna kastrácia stojí približne 100 eur.⁹ Avšak útulky a neziskové organizácie často ponúkajú obciam cenovo zvýhodnené kastračné programy (cca 60-80 eur za jedného psa), v rámci ktorých sa psy odchytiť, podstúpa sterilizáciu alebo kastráciu, dostanú potrebnú pooperačnú starostlivosť, a psy bez mikročipov sa označia predtým, ako sú vypustené naspäť do ich pôvodného prostredia.¹⁰ Financovanie týchto programov a akcií sa môže zabezpečovať z dobrovoľných príspevkov alebo aj zo samotného rozpočtu obce. Tieto akcie však predstavujú pre obce ďalšiu finančnú položku, ktorá často nie je súčasťou paušálnych finančných poplatkov.

V neposlednom rade je dôležité poznamenať, že systém starostlivosti o túlavé psy je financovaný aj dobrovoľníckymi združeniami, ktoré na seba preberajú časť povinností obcí, ktoré ich nie sú schopné plniť kvôli prílišnej finančnej záťaži.

⁵ ZMOS. (2025). ZMOS rokoval s agrozozortom k problematike túlavých psov. Dostupné online: https://www.zmos.sk/mid/536720/zmos-rokoval-s-agrozozortom-k-problematike-tulavych-psov-oznam.html#m_536720

⁶ Správy STVR. (2024). Obce Bratislavského kraja sa spoliehali na Slobodu zvierat. Po novom už od nich túlavé psy prijímať nebude. Dostupné online: <https://spravy.stvr.sk/2024/06/obce-bratislavskeho-kraja-sa-spoliehali-na-slobodu-zvierat-po-novom-uz-od-nich-tulave-psy-prijimat-nebude/>

⁷ Vid' napr.: Mesto Košice. (2021). V Košiciach pol roka funguje karanténna stanica, mesto už má licenciu na odchyt túlavých zvierat. Dostupné online: <https://www.kosice.sk/clanok/v-kosiciach-pol-roka-funguje-karantenna-stanica-mesto-uz-ma-licenciu-na-odchyt-tulavych-zvierat>

⁸ Vid' napr.: Obec Kúty. (2024). Zmluva na odchyt a umiestnenie túlavých zvierat do karanténnej stanice alebo útulku č. 2024130. Dostupné online: <https://www.kuty.sk/data/fso/soubory/zmluva-na-odchyt-a-umiestnenie-tulavych-zvierat-do-karantennejstanice-alebo-utulku-c-2024130.pdf>

Obec Markušovce. (2024). Riešenie problému túlavých psov v obci. Dostupné online: <https://www.markusovce.sk/novinka/93575/riesenie-problemu-tulavych-psov-v-obci>

Obec Nižný Hrušov. (2025). Informácie a vysvetlenia k túlavým psom a ich odchytiť. Dostupné online: <https://www.niznyhrusov.sk/aktualne/aktuality/informacie-a-vysvetlenia-k-tulavym-psom-a-ich-odchyty-2985sk.html>

⁹ Tamtiež.

¹⁰ Vid' napr.: Útulok Lučenec. (2025). Program kastrácie pre obce a jednotlivcov. Dostupné online: <https://www.psiutulok.sk/o-nas/program-kastracie-pre-obce-a-jednotlivcov/>

2.4 Zákonné povinnosti pre majiteľov slúžiace ako prevencia proti túlavosti a s nimi spojené sankcie za neplnenie si povinností

Na Slovensku zákon o veterinárnej starostlivosti ustanovuje viaceré povinnosti pre majiteľa, ktoré sa dajú považovať za preventívne opatrenia proti túlavosti. Podľa zákona o veterinárnej starostlivosti platí, že je **protizákonné opustiť zviera „s úmyslom zbaviť sa ho“** (§ 22, ods. 2, písm. m) a takisto platí, že „[d]ržiteľ zvieratá je povinný zabezpečiť opatrenia na zabránenie úniku zvieratá“ (§ 22, ods. 8). Ak fyzická osoba „opustí zviera s úmyslom zbaviť sa ho alebo nezabezpečí opatrenia na zabránenie úniku zvieratá“ (§ 48, ods. 5, písm. h), orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe **pokutu**, ktorá sa pohybuje **od 400 do 1000 eur**.

Okrem toho zákon o veterinárnej starostlivosti od roku 2018 ukladá vlastníkom psov chovaných na území Slovenska **povinnosť trvalého označenia a registrovania psov** (§ 19, ods. 9). Trvalé označenie psa sa vykonáva **transpodérom** (tzv. **mikročip**), ktorý musí spĺňať technické požiadavky stanovené prílohou II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [576/2013 o nekomerčnom premiestňovaní spoločenských zvierat](#)¹¹. Mikročip nie je aktívny, nedá sa podľa neho zistiť poloha zvieratá. Kód sa z mikročipu získava čítačkou, ktorú majú veterinárni lekári, útulky a karanténne stanice pre zvieratá.

Podľa zákona o veterinárnej starostlivosti sa musí trvalé označenie psa mikročipom vykonať „**pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v Centrálnom registri spoločenských zvierat**“ (§ 19, ods. 9). Označiť psa mikročipom môže len súkromný **veterinárny lekár**, ktorý je „**oprávnený požadovať úhradu najviac 10 eur**“ (§ 19, ods. 8). Psa musí následne veterinárny lekár zaregistrovať do **Centrálneho registra spoločenských zvierat** (CRSZ), ktorý je prevádzkovaný Komorou veterinárnych lekárov Slovenskej republiky (§ 19, ods. 3); CRSZ je členom [PETMAXX.com](#)¹², ale nie je súčasťou celoeurópskej databázy [Europetnet](#). Do CRSZ sa registrujú nasledujúce údaje: meno, druh, plemeno, pohlavie a dátum narodenia zvieratá a meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo a telefónne číslo vlastníka zvieratá a adresa držby zvieratá. **Z mikročipu sa teda dá vyčítať majiteľ zatúlaného psa**. Vlastník psa je povinný nahlásiť údaje o novom vlastníkovi psa najneskôr do 21 dní odo dňa zmeny vlastníka a nahlásiť úhyn psa do 21 dní odo dňa úhynu zvieratá.

Pokuta za **nezačipovanie psa** je **50 eur**, ktorú uloží orgán veterinárnej správy fyzickej osobe (§ 48, ods. 1). Ak je vlastníkom psa fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, pokuta je od 400 do 3500 € (§ 50, ods. 1, písm. af). Zaplatením pokuty prechádza povinnosť začipovať psa na mesto alebo obec. Orgán veterinárnej správy uloží súkromnému veterinárnemu lekárovi za ošetrovanie nezačipovaného psa pokutu od 1 750 eur do 20 000 eur (§ 50, ods. 2, písm. m).

¹¹ Podľa tohto nariadenia musia transpodéry spĺňať normu ISO 11784 a využívať technológiu HDX alebo FDX-B a umožňovať odčítanie pomocou odčítavacieho zariadenia, ktoré je v súlade s normou ISO 11785.

¹² PetMaxx je medzinárodná databáza na vyhľadávanie mikročipov pre spoločenské zvieratá, ktorá bola vytvorená s cieľom pomôcť spojiť stratené domáce zvieratá s ich majiteľmi.

Okrem toho sa podľa zákona č. [282/2002](#) Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, ukladá držiteľom psov **povinnosť psa nahlásiť do evidencie, ktorú vedie obec**, v ktorej sa pes prevažne nachádza. Táto povinnosť sa ukladá tým držiteľom psa, ktorí psa držali na území Slovenskej republiky nepretržite viac ako 90 dní. Držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa tejto lehoty (§ 3, ods. 1). Následne „[o]bec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie **evidenčnú známku psa** [...]. Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známka držiteľ psa preukazuje totožnosť psa“ (§ 3, ods. 5). Ak sa známka stratí, docudzí alebo zničí, držiteľ psa je povinný túto skutočnosť nahlásiť obci do 14 dní. Obec následne musí vystaviť držiteľovi psa novú známku, ktorej cena nesmie prekročiť 3,50 eura – konkrétnu sumu ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením (§ 3, ods. 6).

Ak držiteľ psa „neoznámí obci, v ktorej pes je evidovaný alebo má byť evidovaný, každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, do 30 dní od ich zmeny“ alebo „**neprihlási psa do evidencie**“ (§ 7, ods. 1, písm. a-b), bude mu udelená **pokuta do 165 eur** (§ 7, ods. 3).

Zároveň, ak **obec obchádza povinnosť zabezpečiť odchyt túlavých psov** na území obce a ich následné umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku prostredníctvom OSOTZ, hrozí jej **pokuta od 400 do 3500 eur** (§ 50, ods. 1, písm. aq zákona o veterinárnej starostlivosti).

2.5 Evidencia túlavých psov

Napriek zákonnej povinnosti trvalého označenia mikročipom, registrovania psov do CRSZ a evidencie obce, povinnosti nosiť známku a pokutám za nedodržanie týchto povinností, sa **na území Slovenska vyskytuje množstvo túlavých psov**. Hoci zo zákona o veterinárnej starostlivosti vyplýva **OSOTZ povinnosť zaregistrovať túlavého psa do Registra odchytených a túlavých zvierat** (ROTZ) najneskôr nasledujúci deň po jeho prevzatí (§ 22, ods. 12) a OSOTZ je takisto „povinná každoročne do 31. januára elektronicky nahlásiť regionálnej veterinárnej a potravinovej správe počet odchytených túlavých zvierat za predchádzajúci kalendárny rok“ (§ 22, ods. 15), konkrétne údaje o počte túlavých psov na Slovensku nie sú ľahko dostupné. Je to preto, že **chýbajú presné dáta o počte túlavých zvierat, naplnenosti útulkov, dostupnej kapacite, či priebežný vývoj túlavosti v regiónoch**. Podľa **Registra odchytených a túlavých zvierat** (ROTZ) od roku 2020 do začiatku júna 2025 **odchytených 11 912 túlavých zvierat**, z toho veľkú časť tvorili práve túlavé psy.

Tabuľka č. 1: Počet zapísaných odchytených a nájdených túlavých zvierat

	ROKY					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025 do 05.06.2025
Počet zvierat	847	2760	2565	2516	2376	848

Zdroj: Údaje z ROTZ poskytnuté Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky 5.6.2025

Avšak väčšina túlavých psov na Slovensku je voľne sa pohybujúca a teda nie je odchytená. Podľa dotazníkového prieskumu, ktorý si dal v roku 2024 spraviť **ZMOS**, a na ktorý odpovedalo 1057

samospráv, bolo na území Slovenska zaevidovaných **7760 túlavých psov**.¹³ Približne polovica týchto psov sa nachádza na východnom Slovensku – v Košickom a Prešovskom kraji a v okolí obcí, ktorých súčasťou sú osady, kde žijú prevažne marginalizované rómske komunity.¹⁴

Medzi hlavné príčiny túlavosti psov na Slovensku patria **neplnenie si povinnosti označovania psov, registrácie a evidencie psov**. Keďže nie je známe, komu psy patria, majiteľa psov nie je možné dohľadať. Okrem toho sú príčinou túlavosti aj **neobmedzený alebo nelegálny obchod, chov a reprodukcia psov a nedostatočná kastrácia a sterilizácia**, ktoré momentálne **nie sú zákonnou povinnosťou**.

---

¹³ Údaje poskytnuté ZMOS-om 23.6.2025.

¹⁴ Správy STVR. (2025). *Samosprávy trápia stovky túlavých psov: Peniaze na odchyt či kastráciu nemajú, žiadajú štát o pomoc*. Dostupné online: <https://spravy.stvr.sk/2025/04/samospravy-trapia-stovky-tulavych-psov-peniaze-na-odchyt-ci-kastraciju-nemaju-ziadaju-stat-o-pomoc/>

3. Situácia v štátoch EÚ

Ďalšia časť materiálu sa venuje tomu, ako majú problematiku túlavých psov právne podchytenú v 23 štátoch EÚ. Do analýzy neboli zaradené Nemecko, Portugalsko a Rakúsko. Je to preto, že problematiku túlavých psov legislatívne neriešia na národnej úrovni, ale na úrovni spolkových krajín, resp. jednotlivých municipalít, a pravidlá zaobchádzania s túlavými psami sa často líšia.

Treba poznamenať, že problematika túlavých psov sa takisto rieši na úrovni autonómnych spoločenstiev, teda nie na národnej úrovni, aj v Španielsku. Avšak, Španielsko bolo do analýzy zaradené – je to preto, že legislatíva týkajúca sa túlavých psov je podrobne rozpracovaná aj na národnej úrovni a takisto je Španielsko jeden z mála štátov, kde sa manažment túlavých psov financuje zo štátneho rozpočtu. Podobne tak problematika túlavých psov patrí do legislatívnej kompetencie 3 regiónov (Brusel, Flámsko a Valónsko) aj v Belgicku, avšak Belgicko bolo zahrnuté do analýzy, keďže regionálne právne predpisy vychádzajú z federálneho legislatívneho rámca pre túlavé psy.

3.1 Legislatíva upravujúca problematiku túlavých psov v štátoch EÚ

- V 21 štátoch EÚ je problematika túlavých psov obsiahnutá vo viacerých zákonoch a právnych predpisoch.
- V 3 štátoch je oblasť túlavých psov obsiahnutá v jednom zákone.

V **21 štátoch EÚ** problematika túlavých psov nie je predmetom jedného zákona, ale viacerých zákonov a právnych predpisov, ktoré sú **právne záväzné na národnej úrovni**. Všeobecné zákony o ochrane zvierat často stanovujú základný rámec ochrany zvierat, vrátane psov. V týchto zákonoch je zvyčajne zakotvený zákaz zvieratá opustiť. Bližšie špecifiká toho, ako nakladať so psami môžu byť súčasťou **vyhlášok a dekrétov ministerstiev**, resp., iných právnych predpisov. Tieto právne predpisy často bližšie ustanovujú to, ako sa má pristupovať k túlavým zvieratám, vrátane ich odchyty a ďalšej starostlivosti a sankcií. Okrem toho má mnoho štátov špecifické právne predpisy, ktoré sa týkajú identifikácie, označovania a registrácie psov, čo sa považuje za jedno z hlavných preventívnych opatrení pre túlavosť.

V **3 štátoch EÚ** (Cyprus, Estónsko, Poľsko) je **problematika túlavých psov súčasťou jedného zákona**. Na Cypre je to zákon, ktorý sa špecificky venuje len psom. V Estónsku a Poľsku je to obsiahnuté v zákonoch o ochrane zvierat.

Zároveň je dôležité poznamenať, že **problematika túlavých psov** môže byť ďalej **upravená aj na úrovni samotných miest a obcí** – napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení a iných obdobných predpisov. Avšak týmto nariadeniam sa materiál nevenuje.

V priloženej tabuľke poskytujeme prehľad všetkých právnych predpisov, ktoré sa problematiky túlavých psov dotýkajú na národnej úrovni.

Tabuľka č. 2: Legislatíva upravujúca problematiku túlavých psov vo vybraných štátoch EÚ

Štát	Relevantná legislatíva týkajúca sa túlavých psov
Belgicko	Národná úroveň: <ul style="list-style-type: none"> - Zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat - Kráľovský dekrét o identifikácii a registrácii psov - Ministerský dekrét, ktorým sa stanovujú pravidlá pre kompenzácie za prijatie skonfiškovaných zvierat, dotácie uznaných útulkov pre zvieratá a vymáhanie nákladov na skonfiškáciu zvierat od zodpovednej osoby - Ministerský dekrét o identifikácii a registrácii psov a mačiek - Kódex životného prostredia. - Kniha I (Spoločné a všeobecné ustanovenia)
	Brusel: <ul style="list-style-type: none"> • Nariadenie vlády regiónu Brusel – hlavné mesto o identifikácii a registrácii psov
	Flámsko: <ul style="list-style-type: none"> • Flámsky kódex o blahobyte zvierat zo 17. mája 2024 • Nariadenie flámskej vlády o identifikácii a registrácii psov
	Valónsko: <ul style="list-style-type: none"> • Vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat
Bulharsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 16/2008 o ochrane zvierat • Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o ochrane zvierat (vyhlásený č. 13/2008; zmenený a doplnený č. 80/2009, č. 8 a 92/2011 a č. 53/2014) • Vyhláška č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti • Zákon č. 334/2005 o veterinárnych činnostiach
Cyprus	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o psoch (184(I)/2002)
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých súvisiacich zákonov (veterinárny zákon) • Zákon č. 246/1992 Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu
Dánsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o psoch • Zákon o ochrane zvierat
Estónsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o ochrane zvierat
Fínsko	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a lesníctva o identifikácii a registrácii psov • Zákon o ochrane zvierat
Francúzsko	<ul style="list-style-type: none"> • Kódex vidieckeho a námorného rybolovu • Vyhláška z 9. novembra 2023 o identifikácii psov, mačiek a fretiek, schvaľovaní ich identifikačného vybavenia a o stanovení podmienok pre zavedenie národného identifikačného súboru pre psy, mačky a fretky
Grécko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon 4039/2012 o chovaných a túlavých spoločenských zvieratách a o ochrane zvierat pred vykorisťovaním alebo využívaním na zisk • Zákon 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia
Holandsko	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhláška o identifikácii a registrácii zvierat • Vyhláška o chovateľoch zvierat
Chorvátsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o ochrane zvierat • Vyhláška o označovaní psov
Írsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o zdraví a blahobyte zvierat z roku 2013 • Zákon o kontrole psov z roku 1986

	<ul style="list-style-type: none"> • Nariadenie o mikročipovaní psov z roku 2015
Litva	<ul style="list-style-type: none"> • Nariadenie o schválení pravidiel pre označovanie a registráciu domácich zvierat • Zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat Litovskej republiky
Lotyšsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o ochrane zvierat • Postupy registrácie spoločenských zvierat
Luxembursko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon z 9. mája 2008 týkajúci sa psov • Zákon z 27. júna 2018 o ochrane zvierat • Veľkovojevodské nariadenie z 9. mája 2008 o identifikácii a deklarovaní psov
Maďarsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. XXVIII z roku 1998 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat • Vládne nariadenie 785/2021 (XII.27.) o podrobných pravidlách vykonávania úloh súvisiacich s odchytom, prevodom vlastníctva a umiestnením túlavých zvierat
Malta	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon 312 o psoch • Doplňujúci právny predpis 312.01 – Predpis o kontrole psov • Doplňujúci právny predpis 437.101 – Predpis o elektronickej identifikácii psov
Nemecko	Problematika túlavých psov nie je upravená federálnym zákonom, ale upravuje sa na úrovni jednotlivých spolkových republík.
Poľsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon o ochrane zvierat z 21. augusta 1997
Portugalsko	Problematika túlavých psov nie je upravená zákonom na národnej úrovni, ale upravuje sa na úrovni jednotlivých municipalít.
Rakúsko	Problematika túlavých psov nie je upravená federálnym zákonom, ale upravuje sa na úrovni jednotlivých spolkových krajín.
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 258 z 26. septembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa mimoriadne nariadenie vlády č. 155/2001 o schválení programu manažmentu túlavých psov • Zákon č. 205 z 26. mája 2004 o dobrých životných podmienkach zvierat • Normy zo 7. januára 2014 o identifikácii a registrácii psov s majiteľmi
SLOVENSKO	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti - Vyhláška č. 283/2020 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá - Zákon č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov
Slovinsko	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon o ochrane zvierat - Zásady označovania a registrácie domácich zvierat
Španielsko	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat <p>Okrem toho je problematika túlavých psov ďalej upravená na úrovni autonómnych spoločenstiev.</p>
Švédsko	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon (2007:1150) o dohľade nad psami a mačkami - Nariadenie (2007:1240) o dohľade nad psami a mačkami - Zákon (2018:1192) o ochrane zvierat
Taliansko	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon zo 14. augusta 1991, č. 281 - Dohoda zo 6. februára 2003 medzi Ministerstvom zdravotníctva, regiónmi a autonómnymi provinciami Trento a Bolzano - Legislatívna vyhláška z 5. augusta 2022, č. 134 - Nariadenie zo 6. augusta 2008 - Zákon z 20. júla 2004, č. 189

3.2 Postup pri odchyťavání a ďalšej manipulácii s túlavými psami v štátoch EÚ

- Vo všetkých štátoch EÚ je odchyt a manažment túlavých psov primárne v kompetencii obcí, ktoré zriaďujú útulky alebo uzatvárajú zmluvy o poskytovaní služieb s existujúcimi útulkami.
- Existuje 8 typov stratégií manažmentu túlavých psov: žiadna stratégia; odchyt + eutanázia; odchyt + eutanázia ALEBO umiestnenie do útulku; odchyt + eutanázia ALEBO kastrácia + umiestnenie do útulku; odchyt + umiestnenie do útulku s možnosťou eutanázie; odchyt + umiestnenie do útulku; odchyt + kastrácia + umiestnenie do útulku; odchyt + kastrácia + očkovanie + vypustenie s možnosťou umiestnenia do útulku.

Odchyt a ďalší manažment túlavých psov zabezpečujú primárne obce, ktoré si buď musia zriadiť vlastné karanténne a odchytné stanice alebo útulky alebo môžu uzatvoriť s útulkom zmluvu o tom, že služby odchytu a následnej starostlivosti o túlavé psy bude vykonávať on. **Odchyt psa** zabezpečujú väčšinou zamestnanci útulku, osoby na to spôsobilé, polícia alebo hocikto, kto psa uvidí. Všetky zariadenia vo všetkých štátoch majú **povinnosť po odchyte psa zistiť, či je označený a registrovaný** – ak je, musia sa pokúsiť **kontaktovať majiteľa**. Ak nie je, **musia psa označiť a zaregistrovať**. Označenie a registráciu väčšinou vykonáva veterinár alebo osoba, ktorá je na to spôsobilá. Následnú starostlivosť zabezpečuje veterinár a zamestnanci útulku, resp., iného zariadenia na odchyt zvierat. **Pes** je v útulku alebo inom zariadení v každom štáte **držaný počas určitej lehoty** (medzi 3 dňami až 3 mesiacmi), počas ktorej sa k nemu môžu prihlásiť jeho pôvodní majitelia. Ak sa do tejto doby k psovi nikto neprihlási, väčšinou je pes daný útulku¹⁵ na adopciu alebo je usmrtený.

Vo všeobecnosti existuje **8 typov stratégií manažmentu túlavých psov**, ktoré majú legislatívne upravené vybrané členské štáty EÚ:

- **Neexistuje žiadna stratégia na manažment túlavých psov** – V 2 štátoch (Holandsko, Luxembursko) zákon nijakým spôsobom neupravuje postup, akým by sa malo k túlavým psom pristupovať. Je to aj kvôli tomu, že v týchto 2 štátoch sa túlavé psy skoro vôbec nevyskytujú a celý manažment je ponechaný na útulky.
- **Odchyt + eutanázia** – V 5 štátoch (Cyprus, Dánsko, Estónsko, Malta, Rumunsko) zákon stanovuje, že túlavé psy sa majú odchytiť a ak sa do určitej lehoty k nim nikto neprihlási, utratia sa. Takýto typ eutanázie môže byť vykonaný len veterinárom alebo osobou na to spôsobilou a momentálne je preferovaná taká metóda, ktorá je najrýchlejšia a najmenej bolestivá; t. j. smrtiaca injekcia.
- **Odchyt + eutanázia ALEBO umiestnenie do útulku** – V 4 štátoch (Fínsko, Francúzsko, Maďarsko, Švédsko) zákon ustanovuje, že po tom, čo sa túlavý pes odchyťí a ubehne určitá lehota, v rámci ktorej sa k nemu neprihlási pôvodný alebo nový majiteľ, osoba, ktorej je pes

¹⁵ V texte väčšinou operujeme s termínom „útulok“, ale je dôležité poznamenať, že štáty môžu používať iné termíny na označenie zariadenia, kde sa psom poskytuje starostlivosť. Termín „útulok“ sa používa ako zastrešujúci pojem, keďže aj zariadenia, ktoré nesú iný názov, spĺňajú tie isté alebo podobné funkcie ako útulok.

- zverený (väčšinou starosta) sa môže rozhodnúť, či ho dá na eutanáziu alebo prevedia vlastníctvo psa na útulok, ktorý ho dá na adopciu.
- **Odchyt + eutanázia ALEBO kastrácia¹⁶ + umiestnenie do útulku** – V 2 štátoch (Írsko, Lotyšsko) môže byť po odchyte pes vykastrován a daný útulku, ktorý ho dá na adopciu alebo bude pes usmrtený.
  - **Odchyt + umiestnenie do útulku s možnosťou eutanázie** – V 3 štátoch (Belgicko, Česká republika, Slovensko) zákon ustanovuje, že po odchyte túlavého psa, ku ktorému sa nikto neprihlási, sa môže pes previesť do vlastníctva útulku, kde je daný na adopciu. Zároveň však zákon povoľuje eutanáziu psa na účely regulovania populácie zvierat v ľudskej starostlivosti, resp., ak zvieratú nie je možné zabezpečiť náhradnú starostlivosť.
  - **Odchyt + umiestnenie do útulku** – V 2 štátoch (Litva, Slovinsko) platí, že ak sa k túlavému psovi nikto v stanovenej lehote neprihlási, bude umiestnený v útulku, ktorý ho dá na adopciu.
  - **Odchyt + kastrácia + umiestnenie do útulku** – V 4 štátoch (Chorvátsko, Poľsko, Španielsko, Taliansko) sa po odchytení pes vykastruje a následne je umiestnený do útulku, ktorý ho dá na adopciu.
  - **Odchyt + kastrácia + očkovanie + vypustenie s možnosťou umiestnenia do útulku** – V 2 štátoch (Bulharsko, Grécko) sa po odchyte túlavý pes vykastruje, zaočkuje a vypustí sa naspäť do svojho pôvodného prostredia. Zároveň tu existuje možnosť, že psa si ponechajú v útulku a pôjde na adopciu.

Je dôležité takisto poznamenať, že v každom štáte je eutanázia psa povolená – v 12 vyššie spomenutých štátoch (Belgicko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Maďarsko, Malta, Rumunsko, Slovensko) je usmrtenie psa súčasťou manažmentu túlavosti, v ostatných 12 štátoch sa k usmrteniu psa môže pristúpiť, ak je pes vážne chorý, poranený, príliš trpí alebo pre svoje okolie predstavuje vážne nebezpečenstvo.

Ďalšie časti predstavujú konkrétne postupy, ktoré zákon predpisuje pri odchyte a ďalšej starostlivosti o túlavé psy, a ktoré sú zoradené podľa 8 stratégií manažmentu túlavosti.

3.2.1 Žiadna stratégia manažmentu túlavých psov

Holandsko

V Holandsku neexistujú právne akty, ktoré by sa špecificky dotýkali túlavých zvierat, vrátane psov. Je to hlavne preto, že Holandsko sa považuje za jednu z prvých krajín na svete, kde nie sú skoro žiadne túlavé psy. Je to práve pre to, že v minulosti malo Holandsko program pozostávajúci zo stratégie odchyt-kastrácia-očkovanie-vypustenie do pôvodného prostredia (OKOV¹⁷).¹⁸ I keď

¹⁶ Ak je v texte použitý len pojem „kastrácia“, zahŕňa všetky formy kontroly a obmedzenia plodnosti zvierat, teda aj sterilizáciu.

¹⁷ V anglickom jazyku sa táto metóda nazýva CNVR (collect-neuter-vaccinate-return).

¹⁸ Sawbridge, F. (2023). *How did the Netherlands become the first country without stray dogs?* [Ako sa Holandsko stalo prvou krajinou bez túlavých psov?]. Dutch Review. Dostupné online: <https://dutchreview.com/culture/how-did-the-netherlands-become-the-first-country-to-have-no-stray-dogs/>

útulky pre zvieratá existujú, manažment psov si riadia sami a obec, resp., štát, túto problematiku nerieši, keďže sa väčšinou nejedná o túlavé psy, ale o psy, ktoré majitelia dávajú útulkom dobrovoľne.

Luxembursko

V Luxembursku nie je problém s túlavými psami. Z tohto dôvodu ani legislatíva do veľkej miery túto problematiku nepokrýva. [Zákon z 9. mája 2008 týkajúci sa psov](#) iba ustanovuje, že každá obec musí mať **obecný útulok** vhodný na príjem psov, avšak tieto psy sú definované ako také psy, ktoré boli zaistené alebo odobrané majiteľom (čl. 24).

3.2.2 Odchyt + eutanázia

Cyprus

[Zákon o psoch \(184\(I\)/2002\)](#) určuje, že pes, ktorý je odchytený, sa drží **15 dní** v útulku obce. Ak sa počas tejto doby nikto ku psovi neprihlási, resp., jeho existujúci majiteľ nereaguje, pes bude **usmrtený veterinárom**, ktorý použije smrtiacu injekciu. Pes môže byť usmrtený aj skôr, ak je nebezpečný a je ťažké ho chytiť. V tom prípade je usmrtený **políciou** (čl. 10).

Dánsko

Podľa [zákona o psoch](#), ak sa pes zatúla a majiteľ si psa nevyzdvihne do **3 dní** a nezaplatí náklady spojené s registráciou psa, polícia môže psa dať **utratiť** (§ 3, č. 6). Usmrtenie môže vykonať len **veterinár** alebo osoba, ktorá je na to trénovaná ([zákon o ochrane zvierat](#), § 25, č. 2).

Estónsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) musia byť túlavé psy odchytené a vrátené majiteľovi alebo sa pre takéto zvieratá musí nájsť nový majiteľ. Ak nemožno identifikovať majiteľa túlavého psa a nemožno pre psa nájsť nového majiteľa, musí sa vykonať **eutanázia** psa, ktorú vykoná **veterinár**. Medzi začiatkom konania o identifikácii majiteľa psa a eutanáziou musia uplynúť najmenej **dva týždne (14 dní)**, počas ktorých sa musí zabezpečiť starostlivosť o psa a v prípade potreby aj lekárske ošetrenie. Odchyt, starostlivosť a usmrcovanie túlavých psov organizujú obce (§ 4).

Malta

Podľa [zákona 312 o psoch](#) sa ustanovuje, že každý, kto nájde túlavého psa, ho buď musí vrátiť majiteľovi, ak vie, kto to je, alebo ho odovzdá **polícii** (čl. 13). Ak sa do **7 dní** majiteľ nenájde a ak do tejto doby nezaplatí za všetky náklady, ktoré vznikli pri odchyte a následnej starostlivosti o psa, bude pes **utratený** veterinárom.

Rumunsko

Podľa [zákona č. 258 z 26. septembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa mimoriadne nariadenie vlády č. 155/2001 o schválení programu manažmentu túlavých psov](#) budú túlavé psy umiestnené do

útulku po dobu **14 dní** (čl. 4, č. 1). Počas prvých 7 pracovných dňoch od dátumu zápisu do evidencie útulku si psa môžu vyzdvihnúť majitelia. Po uplynutí tejto lehoty a do uplynutia lehoty 14 dní si psa môžu vyzdvihnúť alebo adoptovať iné fyzické alebo právnické osoby (čl. 7, č. 1). Ak sa do tejto doby nenájde psovi majiteľ, pes bude **usmrtený** (čl. 7, č. 2).

3.2.3 **Odchyt + eutanázia ALEBO umiestnenie do útulku**

Fínsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) musí mať obec miesto na dočasnú starostlivosť o túlavé psy. Ak majiteľ psa nie je známy, oznámenie o nájdení zvieraťa a jeho charakteristiky sa **musia zverejniť na webovej stránke miesta**, kde bolo zviera vyzdvihnuté. Túlavý pes je potom priemestnený do útulku, ktorý spravuje obec alebo si obec môže obstaráť službu od externého poskytovateľa služieb. Túlavý pes musí zostať v útulku najmenej **15 dní** odo dňa, kedy bol majiteľ informovaný o nájdení psa, alebo odo dňa, kedy bolo zverejnené oznámenie na webovej stránke obce. Následne má **obec právo zviera predáť, odovzdať alebo utraťiť** (26 §-27 §). Usmrtenie psa vykonáva **veterinár** prostredníctvom smrtiacej injekcie.

Francúzsko

Podľa [kódexu vidieckeho a námorného rybolovu](#) je túlavým psom každý pes, ktorý nie je pod účinným dohľadom svojho majiteľa, nachádza sa mimo dosluhu majiteľa alebo akéhokoľvek zvukového nástroja umožňujúceho jeho privolanie, alebo ktorý je vzdialený viac ako 100 metrov od svojho majiteľa alebo osoby za neho zodpovednej (čl. L211-23). Každá obec musí mať **útulok** vhodný na prijímanie a starostlivosť o túlavé psy. Tento útulok sa môže zdieľať s inou obcou. Ak túto službu obec nevykonáva, môže zveriť verejnú službu útulku nadáciám alebo združeniam na ochranu zvierat s útulkom (čl. L211-24).

Po prijatí túlavého psa je útulok povinný skontrolovať, či je pes označený a následne je potrebné kontaktovať majiteľa. Po uplynutí **8 dní**, ak si psa jeho majiteľ nevyzdvihne, považuje sa pes za opusteného a stáva sa **majetkom správcu útulku**. V regiónoch, kde sa vyskytuje **besnota**, sa pes po 8 dňoch **utraťiť**. V regiónoch, kde sa besnota nevyskytuje, môže správca útulku **chovať psy v rámci kapacity útulku**, môže ich bezplatne previesť do nadácií alebo združení na ochranu zvierat s útulkom alebo je možné psa **utraťiť**, ak tak rozhodne **veterinár**, ktorý následne utratenie vykoná (čl. L211-25).

Maďarsko

Podľa [vládneho nariadenia 785/2021 \(XII.27.\) o podrobných pravidlách vykonávania úloh súvisiacich s odchytom, prevodom vlastníctva a umiestnením túlavých zvierat](#) spadá odchyt a následná starostlivosť o túlavé psy do kompetencií **obce**, ktorá by mala zriadiť tzv. **prevádzku psej stráže**, resp., uzavrieť zmluvu s existujúcim zariadením psej stráže (čl. 3). Úlohou psej stráže je psa odchytiť (čl. 10, č. 1). Pri odchYTE túlavého zvieraťa sa okamžite skontroluje, či je zviera označené a do 24 hodín od odchytu sa začne pátranie po majiteľovi. Ak sa do **15 dní** majiteľ

nenájde, **pes sa stáva majetkom štátu**, ktorý ho dá na **umiestni do útulku** ale ho dá **utratiť** (čl. 11, č. 1.3). Utratiť sa pes môže až po 45 dňoch, ak neusúdi veterinár inak (čl. 16).

Švédsko

Podľa [zákona \(2007:1150\) o dohľade nad psami a mačkami](#) ak majiteľ psa nie je známy, musí sa upovedomiť obec (§ 17). Ak si majiteľ neprevezme psa späť do **5 dní** od oznámenia, že sa jeho pes stratil alebo, ak vlastník nie je známy, do **10 dní** môže obec rozhodnúť o jeho **predaji, darovaní** alebo, ak pes predstavuje nebezpečenstvo pre ľudí alebo zvieratá alebo ak existujú iné osobitné dôvody, o jeho **utratení** (§ 18).

3.2.4 Odchyt + eutanázia ALEBO kastrácia + umiestnenie do útulku

Írsko

Podľa [zákona o kontrole psov z roku 1986](#) vždy, keď je túlavý pes odchytený tzv. strážcom psov, ktorý je poverený obcou alebo políciou, miestny úrad alebo prípadne riaditeľ polície oznámi majiteľovi, že si má psa vyzdvihnúť (čl. 11, č. 4). Ak sa do **5 dní** majiteľ k psovi neprihlási, bude pes **utratený** (čl. 11, č. 6). Alternatívne sa môže obec rozhodnúť previesť vlastníctvo psa na inú osobu alebo útulok – v tom prípade ho dá **sterilizovať** a následne ho **umiestni do útulku** na adopciu (čl. 12, č. 3).

Lotyšsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) miestne samosprávy zriaďujú a udržiavajú útulky pre zvieratá (čl. 39). Prostredníctvom tzv. **odchytávačov túlavých psov**, ktorých vyškolila Lotyšská veterinárna asociácia, zabezpečujú odchyt (čl. 8). Ak sa do **14 dní** nepodarí psovi nájsť pôvodného majiteľa, pes môže byť **utratený** (čl. 50, č. 6). Alternatívne, ak sa do **14 dní** nepodarí psovi nájsť pôvodného majiteľa, útulok zabezpečí **sterilizáciu** a následne je daný pes **umiestnený do útulku** na adopciu (čl. 41, č. 2).

3.2.5 Odchyt + umiestnenie do útulku s možnosťou eutanázie

Belgicko

Pôvodne sa v krajine venoval problematike túlavých psov [zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#), ale vo Flámsku a Valónsku tento zákon už neplatí, keďže bol nahradený lokálnymi predpismi, primárne [flámskym kódexom starostlivosti o zvieratá zo 17. mája 2024](#) a [vyhláškou o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#).

V **Bruseli** momentálne neexistuje žiadna separátna legislatíva, ktorá by sa venovala ochrane zvierat, resp., túlavým psom. Z toho vyplýva, že problematika túlavých psov je obsiahnutá v [zákone o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#). Tento zákon určuje základný postup pri odchYTE a ďalšej manipulácii s túlavými psami nasledovne. Každá osoba, ktorá prijme túlavé, stratené alebo opustené zviera, je povinná ho do **4 dní** zveriť **mestskej správe**, a mestská správa

zverí psa bezodkladne zverí do starostlivosti **útulku** pre zvieratá (kap. 2, čl. 9_REGION_DE_BRUXELLES-CAPITAL). Ak sa do **15 dní** odo dňa, kedy bol pes zverený do starostlivosti útulku, nenájde jeho majiteľ, **útulok sa stáva jeho majiteľom** a môže ho ďalej dať na adopciu (kap. 2, čl. 9_REGION_DE_BRUXELLES-CAPITAL, § 2). Lehota 15 dní sa neberie do úvahy, ak veterinárny lekár usúdi, že zviera by malo byť usmrtené. Zároveň, ak psa nemožno umiestniť k žiadnej osobe či útulku, starosta môže rozhodnúť o jeho **utratení**, ktoré vykoná veterinár prostredníctvom smrtiacej injekcie (kap. 2, čl. 9_REGION_DE_BRUXELLES-CAPITAL, § 4).

Vo **Flámsku** reguluje problematiku túlavých, stratených a opustených psov [flámsky kódex starostlivosti o zvieratá zo 17. mája 2024](#). Každá osoba, ktorá nájde túlavé zviera, zverí toto zviera do **4 dní obecnému úradu**, ktorý ho zverí priamo **útulku pre zvieratá** (pododdiel 4, čl. 15, §2). Tie musia podniknúť potrebné kroky na nájdenie majiteľa zvierťa (§2). Ak náhodu pes nie je začipovaný a registrovaný do národnej databázy DogID, útulok musí psa označiť mikročipom a zaregistrovať ho. Tieto úkony smie urobiť len veterinár ([nariadenie flámskej vlády o identifikácii a registrácii psov](#), kap. 5).

Podľa §4 kódexu musí byť túlavý pes, ktorý bol zverený do starostlivosti útulku alebo inej osobe zabezpečujúcej potrebnú starostlivosť, k dispozícii majiteľovi najmenej **15 dní** od jeho príchodu. **Ak sa jeho majiteľ do 15 dní nenájde, pes sa automaticky stáva majetkom útulku pre zvieratá alebo osoby, ktorej je zviera zverené.** Väčšinou pes zostáva v týchto zariadeniach až pokiaľ nie je **adoptovaný**.

Tieto ustanovenia však nemusia byť dodržané, ak veterinár rozhodne, že túlavého psa treba usmrtiť (§5). Zároveň, ak psa nemožno zveriť útulku alebo osobe, ktorá mu zabezpečí riadnu starostlivosť, **starosta** môže rozhodnúť o jeho **utratení** (§6). Eutanáziu môže vykonať len **veterinár** tak, aby to bola najmenej bolestivá a najrýchlejšia (kap. 6, čl. 36).

Vo **Valónsku** sa venuje túlavým zvieratám [vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#). Podľa vyhlášky sa o túlavé zvieratá na území obce stará **obec samotná**, resp., môže **uzavrieť dohodu o určení útulku, ktorému sú tieto zvieratá priamo zverené** (kap. III, podsekcia 3, D.11).

Každý, kto nájde túlavého psa, to musí bezodkladne oznámiť obci. **Obec je povinná následne umiestniť psa to útulku, s ktorým má uzatvorenú zmluvu.** Ak útulok nemá dostatok miesta na ubytovanie zvierťa v dobrých podmienkach, aby mu bola poskytnutá potrebná starostlivosť, útulok ponúkne tzv. **pestúnsku rodinu**, ktorá môže príslušné zviera prijať a poskytnúť mu primeranú starostlivosť a ubytovanie. V prípade nedostatku miesta v útulkoch a pestúnskych rodinách môže vláda určiť iné miesto ubytovania podľa podmienok, ktoré určí (čl. D.12., §1 er.).

Osoba, ktorá dostane psa do starostlivosti musí overiť, či je registrovaný a označený. Ak áno, musí bezodkladne pôvodného majiteľa o tom informovať (čl. D.12., §2). Ak pes nie je registrovaný, musí ho do 48 hodín zaregistrovať. Pes je tomu, kto sa oňho stará, k dispozícii **10 dní** odo dňa jeho príchodu. Po uplynutí tejto lehoty sa **vlastníkom stáva útulok** (čl. D.12., §3).

Po uplynutí tejto lehoty väčšinou pes zostáva v útulku dovtedy, pokiaľ si ho niekto **neadoptuje**. **Usmrtené** môže byť zviera len rozhodnutím **starostu**, ak existujú závažné a naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti alebo rozhodnutím **veterinára**, ktorý to považuje za potrebné z dôvodov blaha zvierat (čl. D.13., §2.). Usmrtenie psa vykonáva veterinár pomocou **smrtiacej injekcie**. Toto je v súlade s princípom čo najrýchlejšieho a najmenej bolestného usmrtenia zvierat (kap. VII., D.57, §1er).

Podľa [vyhlášky o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#) **nie sú sterilizácia a kastrácia** túlavých psov **povinné**, útulky si ju môžu manažovať sami, ale až po predchádzajúcom schválení vládou (kap. 3, podkap. 2, čl. D.32., §1er).

Česká republika

Podľa zákona č. [246/1992](#) Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu je odchyt a manažment túlavých psov v kompetencii **obce**, ktorá odchyt usporadúva prostredníctvom **osoby s povolením na odchyt zvierat bez pána a túlavých a opustených zvierat (OPOZPTOZ)** (§ 13b). Táto osoba musí mať vzdelanie v oblasti veterinárnej medicíny a hygieny alebo prešla špecializovanou odbornou prípravou vysokej školy v oblasti veterinárnej medicíny a hygieny a dostala osvedčenie od Ústrednej veterinárnej správy (§ 42, ods. 2). ODOZPTOZ môže odchytať zvieratá, ktoré sú choré, vrátane psov, alebo na žiadosť obce, Polície Českej republiky alebo obecnej polície zabezpečuje odchyt túlavých a opustených zvierat a ich umiestnenie v karanténe alebo izolácii, ak je ich odchyt v záujme ochrany zdravia ľudí a zvierat, prípadne v inom verejnom záujme. Ak je odchytený túlavý pes neoznačený, označenie týchto psov hradí **obec**. Označený pes je potom umiestnený do útulku, ktorý spravuje obec (§ 24).

Pes sa môže **usmrtiť** len ak má slabosť, nevyliciteľnú chorobu, ťažké poranenia, genetickú alebo vrodenú vadu, ak je celkovo vyčerpaný alebo je starý, ak je jeho ďalšie prežívanie spojené s trvalým utrpením, bezprostredne ohrozuje človeka. Možno ho však usmrtiť aj z dôvodu **regulovania populácie zvierat v ľudskej starostlivosti a voľne žijúcich zvierat** (§ 5, č. 2, písm. b, c, g). Usmrtenie vykonáva len veterinár (§ 5, ods. 3).

3.2.6 Odchyt + umiestnenie do útulku

Litva

Podľa [zákona o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat Litovskej republiky](#) by mal byť manažment túlavých psov organizovaný **obcou** (čl. 13). Po odchyte sa túlavé psy zveria **útulku**, ktorý musí psa zaočkovať, skontrolovať, či je označený a skontaktovať majiteľa (čl. 15). Ak sa do **14 dní** nenájde majiteľ psa, pes je odovzdaný útulku (čl. 14). Usmrtenie psa je povolené len vtedy, ak je vážne chorý a nákazlivý, zranený, trpí, má vysoký vek alebo predstavuje nebezpečenstvo pre človeka alebo okolité prostredie (čl. 4).

Slovinsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) sa opusteným zvieratám poskytuje pomoc, starostlivosť a ubytovanie v útulku, ktorý vlastní obec, resp., iná fyzická a právnická osoba. Zákon stanovuje, že **na každých 800 registrovaných psov v obci sa poskytuje jedno miesto v útulku** (čl. 27). Každý, kto nájde opustené zviera, by mal informovať útulok alebo príslušnú veterinárnu organizáciu. Po nájdení označeného opusteného zvierťa útulok overí vlastníctvo v Centrálnom registri domácich zvierat a do 24 hodín informuje majiteľa nájdeného zvierťa na kontaktných údajoch uvedených v registri (čl. 29). Ak sa do **8 dní** nikto k psovi neprihlási, pes sa zostane v útulku.

3.2.7 Odchyt + kastrácia + umiestnenie do útulku

Chorvátsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) útulky zriaďuje jednotka miestnej samosprávy (čl. 61), resp., uzavrie zmluvu o starostlivosti o opustené alebo stratené zvieratá s existujúcim útulkom (čl. 62).

Vo všeobecnosti platí, že útulok, ktorý je financovaný jednotkou miestnej samosprávy musí organizovať odchyt, prepravu, starostlivosť a ubytovanie túlavých psov. Ak pes nie je označený, útulok ho musí **označiť**, zabezpečiť trvalú **sterilizáciu** a naďalej vyhľadávať majiteľov opustených a stratených psov alebo sa ich pokúšať adoptovať inzerciou v médiách a inými spôsobmi (čl. 64). Ak majiteľ nepodal žiadosť o vrátenie psa do **14 dní** odo dňa zverejnenia, **útulok sa stáva vlastníkom zvierťa** a dáva ho na adopciu (čl. 65). Eutanázia psa je povolená len, keď je vážne chorý, zranený, má vysoký vek, je nebezpečný alebo ak sa jeho orgány využijú na účely pokusov (čl. 11).

Poľsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat z 21. augusta 1997](#) sú predchádzanie túlavosti psov a poskytovanie starostlivosti o túlavé zvieratá a ich odchyt úlohami **obce**. Odchyt túlavých zvierat sa uskutočňuje výlučne na základe uznesenia obecného zastupiteľstva (čl. 11, č. 1). Obecné zastupiteľstvo každoročne do 31. marca uznesením určí program starostlivosti o túlavých zvierat a prevencie túlavosti. Program zahŕňa najmä: zabezpečenie miesta v útulku pre psy bez domova; **odchyt** túlavých psov; **povinnú sterilizáciu alebo kastráciu psov v útulkoch**; hľadanie majiteľov pre túlavé psy. Program môže obsahovať plán označovania zvierat. Program môže obsahovať aj plán sterilizácie alebo kastrácie psov, ktoré majú majiteľov, pričom sa plne rešpektujú práva majiteľov zvierat alebo iných osôb, v ktorých starostlivosti zvieratá zostávajú. Vykonávanie úloh môže byť zverené subjektu prevádzkujúcemu útulok pre zvieratá. Náklady na realizáciu programu znáša **obec** (čl. 11a).

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) sú za celkový manažment túlavých psov zodpovedné obce, ktoré zriaďujú tzv. **centrá na ochranu zvierat**

(ako útulky) (čl. 22). Centrá na ochranu zvierat sú povinné **sterilizovať** každého túlavého psa predtým, ako bude **adoptovaný**. Takisto ich musia označiť a registrovať (čl. 23).

Taliansko

Podľa [zákona zo 14. augusta 1991, č. 281](#) sú túlavé psy odchytené a dané do útulkov. Nájdené túlavé psy **nesmú byť utratené**, ak nie sú vážne choré, príliš netrpia alebo nepredstavujú nebezpečenstvo pre druhých. Namiesto toho sú všetky psy označené a zaregistrované. Následne sú povinne **sterilizované**. V útulku zostanú po dobu **60 dní** a potom sú dané na **adopciu** (čl. 2).

3.2.8 **Odchyt + kastrácia + očkovanie + vypustenie s možnosťou umiestnenia do útulku**

Bulharsko

Podľa [zákona č. 16/2008 o ochrane zvierat](#) by sa o manažment túlavých a opustených psov mali starať **obecné zastupiteľstvá** (čl. 40, č. (1)). V prípade, že sa v obci vyskytuje túlavý pes, odchytiť by ho mala **osoba, ktorá má na to kvalifikácie**, je vyškolená a ďalej manažovaná a kontrolovaná veterinárom (čl. 42). Následne sú psy odovzdané útulkom, ktoré sú buď zriaďované (2 a viac) obcami, neziskovými organizáciami alebo tieto dve entity spolupracujú pri manažovaní útulku ([vyhláška č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#), oddiel 3, čl. 22, č. 1).

Celkovo sa postup a následná starostlivosť o túlavé psy riadi usmerneniami vyplývajúcimi z **Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky**, ktorý bol zriadený [vyhláškou č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#). Tento program je postavený na **prípustnosti odchyt-kastrácia-očkovanie-vypustenie do prirodzeného prostredia (OKOV)**.

Psy sa podľa tohto Národného programu zvyknú **odchytať každoročne podľa vopred stanoveného rozpisu**, ktorý odsúhlasí starosta obce. Tento rozpis obsahuje špecifikované oblasti a miesta na odchyt túlavých psov; časový limit na vykonanie odchytu v príslušnom regióne/mieste; zoznam licencovaných vozidiel používaných na prepravu odchytených psov; zoznam veterinárnych ambulancií, v ktorých sa budú vykonávať kastrácie a pooperačný pobyt; postup odchytu a prepravy túlavých psov (čl. 11). Postup pri odchyte a následnej starostlivosti o túlavého psa je nasledovný: po odchyte je pes skontrolovaný, či je označený. Ak nie je, pes je **označený** tetovaním alebo mikročipom, je **vykastrovaný, odčervnený, zaočkovaný proti besnote** a dá sa mu psí **pas** (čl. 12). Celá procedúra sa vykonáva vo veterinárnom zdravotníckom zariadení. Ak je pes označený, veterinár kontaktuje majiteľa. Ak sa v ten istý deň majiteľ neozve, pes sa previeze do útulku, kde je držaný po dobu **7 dní**. Ak si psa nikto neadoptuje, je **vypustený do prirodzeného prostredia** na mieste, kde bol odchytený (čl. 14). Vracanie psov na dvory jaslí a materských škôl, škôl, nemocníc a do blízkosti detských ihrísk, diaľnic a letísk nie je povolené (čl. 19, č. 2).

Na realizáciu Národného programu sa na území príslušnej obce musí vykonať každoročné **sčítanie túlavých psov**, ktoré zahájí minister poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva tým, že zašle starostom obcí oznámenie o začatí sčítania túlavých psov na území štátu. Túlavé psy sčítava starosta obce alebo osoba ním poverená. Výsledky sčítania sa posielajú *Bulharskej agentúre pre bezpečnosť potravín* (BABP) (čl. 3).

Je dôležité poznamenať, že **útulky sa môžu zriadiť iba, ak sa vyhlási tzv. blokáda pôrodnosti na území celého štátu**, ktorú vyhlási BABP na základe výročných správ o realizácii obecných programov. To sa deje po tom, čo každá obec poskytne BABP správy o tom, že túlavé psy v plodnom veku na ulici boli kastrované, domáce psy boli registrované a pravidelne sa vykonáva profylaxia psov. **Po blokáde pôrodnosti sa túlavé psy postupne sťahujú z ulice a umiestňujú sa do útulkov, ktoré sú zriadené, v rámci programov na nájdenie majiteľa alebo na celoživotný chov** (čl. 23).

Usmrcovanie psov nie je metóda, ktorá by sa používala na manažment túlavých psov – používa sa len pri eradikácii prenosných chorôb alebo keď pes napadol ľudí ([zákon č. 334/2005 o veterinárnych činnostiach](#), čl. 160).

Rôzne zdroje hovoria, že metóda OKOV je v Bulharsku relatívne úspešná – napr. v Sofii sa podarilo touto metódou manažmentu túlavých psov znížiť počet z 11 124 psov v roku 2007 na 3 589 v roku 2018.¹⁹

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) sú obce povinné mať integrovaný operačný program manažmentu túlavých zvierat, ktorý zahŕňa minimálne na **dvanásťmesačnej báze: (a) odchyt, (b) poskytovanie veterinárnej starostlivosti, (c) elektronické označovanie a registráciu v národnej databáze, (d) sterilizáciu, (e) hľadanie sponzora a (f) adopciu**. Túto kompetenciu môžu vykonávať aj združenia obcí. Okrem toho sú obce povinné **implementovať programy na prevenciu vzniku nových túlavých zvierat** (čl. 10, č. 1).

V každej obci sa na základe rozhodnutia starostu zriaďuje **päťčlenný monitorovací tím** pre operačný program manažmentu túlavých spoločenských zvierat a pre prevenciu vzniku nových túlavých zvierat.²⁰ **Túlavé psy môžu odchytiť len tieto tímy osôb, ktoré sú primerane vyškolené a sú kontrolované veterinárom**. Na tento účel odchytu musí mať každá obec aspoň 1 zberné

¹⁹ Vid' napr: Intergorup on the Welfare and Conservation of Animals. (2022). *Case Study: Sofia, Bulgaria* [Prípadová štúdia: Sofia, Bulharsko]. Dostupné online: https://www.animalwelfareintergroup.eu/files/default/2022-09/29_9_2022_Sofia%2C%20Bulgaria%20Population%20Management%20Case%20Study.pdf

²⁰ Podľa zákona sa tieto tímy skladajú z 2 členov vymenovaných združeniami na ochranu zvierat, 1 veterinárneho lekára, 1 profesionálneho trénera psov a 1 zástupcu obce. Tieto tímy ďalej slúžia ako poradné jednotky, ktoré radia obci ako manažovať túlavosť v obci. Zároveň vypracovávajú výročnú správu pre obecné zastupiteľstvo o priebehu realizácie operačného programu obce pre manažment túlavých zvierat a formuluje návrhy na jeho zlepšenie.

vozidlo špeciálne určené na tento účel. Obce a Národné centrum pre verejnú správu a miestnu samosprávu môžu vypracovať školiace programy pre zamestnancov obcí, ktorí psov odchyťujú.

Túlavé psy odchytené z dôvodu potulovania sa na verejných miestach sa kontrolujú, či sú označené. Ak nie sú označené, automaticky sa považujú za túlavé zvieratá sú odvezené na obecné veterinárne kliniky alebo veterinárne kliniky spolupracujúce s obcou, podrobia sa veterinárnemu vyšetreniu, sú **sterilizované, odčervené, očkované, označené mikročipom a registrované národnej databáze ako túlavé zvieratá (OKOV)**. Ak sa veterinárnym vyšetrením zistí, že ide o nebezpečné psy alebo že trpia nevyliciteľnou chorobou, alebo že sú úplne neschopné samé sa o seba postarať z dôvodu vysokého veku alebo postihnutia a ich udržiavanie pri živote je v rozpore s pravidlami ich blahobytu, **utratia** sa na základe rozhodnutia päťčlenného monitorovacieho tímu.

Po poskytnutí potrebnej veterinárnej starostlivosti sa túlavé psy, ak sa nenájde záujemca o ich prevzatie, **odvezú do dostupných útulkov, aby boli adoptované**. Pes, ktorý je v útulku a nie je adoptovaný po trojmesačnom nepretržitom pobyte v ňom a je zároveň uvedený na Panhelénskej platforme pre adopciu túlavých spoločenských zvierat, môže byť **vrátený do pôvodného prostredia**. Ak v útulkoch nie sú k dispozícii miesta, **pes sa vráti do svojho známeho prostredia**. Túlavé psy nie je dovolené vracieť späť do okolia nemocníc, škôl, športových centier, do zariadení ozbrojených síl a bezpečnostných zložiek, na diaľnice, do oblastí vylodenia a nalodenia trajektovej dopravy, na letiská, železničné stanice, na oplotené archeologické náleziská a do oplotených priestorov Centrálnaj organizácie trhov a rybolovu a Centrálnaj trhu v Solúne, ako aj do oblastí bitúnkov alebo miest, kde sa zhromažďuje alebo nachádza odpad (kap. VI, čl. 10, č. 5).

3.3 Financovanie a zodpovednosť za systém starostlivosti o túlavé psy v štátoch EÚ

- Vo všetkých prípadoch je do istej miery starostlivosť a financovanie systému starostlivosti o túlavé psy v kompetencii obcí.
- Vo viacerých prípadoch je však toto financovanie zdieľané s útulkom a/alebo štátom.

Čo sa týka financovania a zodpovednosti za starostlivosť o túlavé psy, vo väčšine prípadov je za náklady spojené s odchytom a starostlivosťou o psa zodpovedný jeho **majiteľ**. Avšak v praxi buď pes nemá majiteľa alebo sa k psovi neprihlási. Okrem toho je systém financovania manažmentu túlavých psov nastavený v štátoch tak, že sa dá rozlíšiť 5 základných typov:

- **Zákon neustanovuje, kto by mal systém starostlivosti o túlavé psy financovať** – V 2 štátoch (Dánsko, Holandsko) zákony neupravujú financovanie a kompetencie relevantných subjektov. Je to pravdepodobne aj pre to, že v týchto krajinách je problematika túlavých psov minimálna.
- **Starostlivosť o túlavé psy zabezpečuje obec** – V 12 štátoch (Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko) je systém starostlivosti o túlavé psy podľa zákona len v kompetencii obcí.

- **Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a útulok** – V 3 štátoch (Belgicko, Estónsko, Litva) sa (finančná) zodpovednosť podľa zákona delí medzi obce a útulky.
- **Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a štát** – V 5 štátoch (Bulharsko, Cyprus, Grécko, Španielsko, Taliansko) sa (finančná) zodpovednosť podľa zákona delí medzi obce a štát, väčšinou zodpovedné ministerstvá, ktoré systém financujú.
- **Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi útulok, obec a štát** – V 2 štátoch (Írsko, Slovinsko) sa (finančná) zodpovednosť podľa zákona delí medzi útulky, obce a štát. V Slovinsku zákon určuje, ktorý subjekt financuje systém starostlivosti v akej časovej lehote.

Okrem toho je však potrebné povedať, že keďže obce zriaďujú vlastné útulky alebo uzatvárajú zmluvy s neziskovými organizáciami, ktoré prevádzkujú útulky, do istej miery je starostlivosť financovaná aj z prostriedkov neziskových organizácií.

3.3.1 Starostlivosť o túlavé psy zabezpečuje obec

Česká republika

Podľa zákona č. [166/1999](#) Sb. o veterinárnej starostlivosti náklady na odchyt zvieratá a dočasnú starostlivosť oň je majiteľ odchyteného zvieratá povinný nahradiť osobe, ktorá tieto náklady vynaložila, resp., útulku, ktorý psa prevzal (§ 42, ods. 4-5). Podľa zákona č. [246/1992](#) Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu, ak je odchytený túlavý pes neoznačený, **označenie týchto psov hradí obec**. Obec hradí aj všetku ostatnú starostlivosť o túlavé psy. Iba v prípade **usmrtienia** psa náklady platí **štát** (zákon č. [166/1999](#), § 42, ods. 3, písm. b).

Fínsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) má obec právo účtovať od **majiteľa** alebo chovateľa psa náhradu za nevyhnutné a primerané náklady vynaložené na nájdenie, prepravu, starostlivosť a prípadnú eutanáziu zvieratá. Ak bolo zviera predané a príjem z predaja prevyšuje náklady na starostlivosť o zviera, obec musí ponechať prebytočné finančné prostriedky v mene majiteľa zvieratá tri mesiace od dodania zvieratá na miesto nájdenia, po čom sa finančné prostriedky prevedú obci. Ak sa však majiteľ k psovi neprizná, resp., pes nemá majiteľa, je to práve **obec**, ktorá platí za všetky náklady spojené s manažmentom túlavých psov (26 §).

Francúzsko

Podľa [kódexu vidieckeho a námorného rybolovu](#) je za všetky náklady spojené s odchytom a starostlivosťou o zatúlaného psa zodpovedný jeho **majiteľ**. Ak sa majiteľ k zvieratú neprihlási, všetky náklady hradí **obec** (čl. L211-20).

Chorvátsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) náklady na starostlivosť, sterilizáciu, označovanie a veterinárnu ochranu opustených alebo stratených psov v útulku zriadenom jednou alebo viacerými jednotkami

územnej samosprávy financujú **jednotky územnej samosprávy**, a ak je majiteľ psa známy alebo dodatočne zistený, je povinný uhradiť všetky (čl. 3).

Lotyšsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) financuje odchyt a manažment túlavých psov **obec**.

Luxembursko

[Zákon z 9. mája 2008 týkajúci sa psov](#) ustanovuje, že každá obec musí mať **obecný útulok**, ktorý financuje (čl. 24).

Maďarsko

Podľa [vládneho nariadenia 785/2021 \(XII.27.\) o podrobných pravidlách vykonávania úloh súvisiacich s odchytom, prevodom vlastníctva a umiestnením túlavých zvierat](#) je za náklady spojené s odchytom a starostlivosťou o túlavého psa zodpovedný **majiteľ** psa, ktorý musí všetko prevádzke psej stráže preplatiť. Prevádzka psej stráže si môže určovať ceny služieb určovať sama (čl. 8). Ak majiteľ nezaplatí, všetky položky hradí **obec**.

Malta

Podľa [zákona 312 o psoch](#) náklady za manažment túlavých psov nesie **obec**.

Poľsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat z 21. augusta 1997](#) náklady na realizáciu každoročného programu na odchyt a starostlivosť o túlavé psy nesie **obec** (čl. 11a). Avšak je potrebné poznamenať, že keďže celé financovanie ostáva na obciach, mnohé z nich si svoje povinnosti neplnia – nemajú útulky, nevykonávajú povinnú sterilizáciu – keďže nemajú dosť financií.²¹

Rumunsko

Podľa [zákona č. 258 z 26. septembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa mimoriadne nariadenie vlády č. 155/2001 o schválení programu manažmentu túlavých psov](#) sú **obce** povinné zabezpečiť a financovať z vlastných prostriedkov verejné útulky pre túlavé psy (čl. 2, č. 1). Za všetky náklady spojené s odchytom a starostlivosťou o psa je zodpovedný jeho **majiteľ**, ale v praxi sú to zvyčajne obce, ktoré hradia všetky náklady.

²¹ Bednarczyk, M. (2017). The laws protecting pets in Poland [Zákony na ochranu domácich zvierat v Poľsku]. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-humanistycznego w Siedlcach*, 113(40), 121-131. Dostupné online: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewi7682R9fqNAxWmnP0HHcINEIUQFnoECBkQAO&url=https%3A%2F%2Fbibliotekanauki.pl%2Farticles%2F1819503.pdf&usg=AOvVaw3RSleoO7XHX5H4hJm1P1OG&opi=89978449>

Švédsko

Podľa [zákona \(2007:1150\) o dohľade nad psami a mačkami](#) je finančne za odchyt a starostlivosť o túlavého psa zodpovedná **obec**.

3.3.2 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a útulok

Belgicko

Vo všetkých troch častiach Belgicka by mal náklady za starostlivosť o túlavého psa zabezpečiť jeho **pôvodný majiteľ** bez ohľadu na to, či si psa vyzdvihne alebo nie ([zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#), kap. 2, čl. 9_REGION_DE_BRUXELLES-CAPITAL, § 2; [flámsky kódex starostlivosti o zvieratá zo 17. mája 2024](#), pododdielu 4, čl. 15, §7; [vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#), kap. III, podkap. 3, čl. D.12., §4). Avšak, v praxi sa majiteľ často neprizná, resp., sa pes nedá identifikovať. V tom prípade **náklady uhrádza útulok pre zvieratá, ktorému mu bol pes odovzdaný**. Ak bol pes zverený inej osobe, náklady uhrádza obec.

Na národnej úrovni určuje [ministerský dekrét, ktorým sa stanovujú pravidlá pre kompenzácie za prijatie skonfiškovaných zvierat, dotácie uznaných útulkov pre zvieratá a vymáhanie nákladov na skonfiškáciu zvierat od zodpovednej osoby](#) ceny, ktoré útulok má dostať od pôvodného majiteľa, resp., obce, ak sa stará o zatúlaného psa:

- Za **starostlivosť o jedného psa** má útulok dostať **10 eur na deň** (čl. 3, 1°, písm. a, č. 1).
- Za **prepravu** psa sa určuje štandardná sadzba **40 eur za cestu** (spiatočná cesta). Ak je vzdialenosť do miesta, kde sa túlavý pes nachádza, pri jednej ceste väčšia ako 25 km, možno získať dodatočnú kompenzáciu vo výške 0,8 eura za každý ďalší kilometer (čl. 3, 2°, písm. 1).
- Za náklady na **identifikáciu** psa má dostať útulok **6 eur** (čl. 3, 4°, písm. a, č. 1).
- Za náklady na **registráciu** psa má dostať útulok **8 eur** (čl. 3, 4°, písm. b, č. 1).
- Za náklady na **vakcináciu** psa má dostať útulok **40 eur** (čl. 3, 5°).
- Za náklady na **prípravu veterinárnej správy** psa má dostať útulok **35 eur** (čl. 3, 7°).

Vo Flámsku je za náklady spojené s usmrtením psa je zodpovedný **veterinár alebo starosta**, ktorý toto rozhodnutie urobil ([vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#), čl. D.13., §1 er.).

Estónsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) odchyt, starostlivosť a usmrcovanie túlavých psov organizujú **obce** (§ 4). Počas dvoch týždňov za všetky výdavky spojené so starostlivosťou o túlavého psa platia obce. Ak sa **útulky** rozhodnú si psa ponechať po týchto dvoch týždňoch, náklady si pokrývajú sami.

Litva

Podľa [zákona o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat Litovskej republiky](#) financuje odchyt a manažment túlavých psov **obec**. Po tom, čo sa prevedie vlastníctvo psa na útulky, náklady sa pripisujú **útulku**.

3.3.3 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi obec a štát

Bulharsko

Podľa [vyhlášky č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#) sa financovanie zriadenia a činnosti útulkov hradí zo štátneho a obecného rozpočtu, ale aj z dobrovoľných príspevkov a medzinárodných programov. **Ministerstvo poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva** a **obce** musia podľa vyhlášky každoročne vyčleniť vo svojich rozpočtoch finančné prostriedky na realizáciu opatrení a aktivít v rámci Národného programu a v rámci obecných programov na realizáciu Národného programu (kap. 3).

Cyprus

Podľa [zákona o psoch \(184\(I\)/2002\)](#) je **majiteľ** povinný uhradiť príslušnému orgánu náklady na začatie a starostlivosť o túlavého psa alebo na vyšetrenie a ošetrovanie psa registrovaným veterinárnym lekárom. Ak majiteľ nezaplatí, starostlivosť o psa musia zaplatiť **obce**. V roku 2022 však **Ministerstvo poľnohospodárstva** vyčlenilo 1,5 milióna eur na vytvorenie 6 útulkov (každý útulok si mohol požiadať o grant v maximálnej výške 250 000 eur počas obdobia 2024-2029), kde by sa túlavé psy mohli držať aj po dlhšiu dobu, keďže usmrtenie psov, ktoré je síce zákonný postup, sa stretáva s odporom neziskových organizácií aj politických strán.²²

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) sa manažment o túlavé psy financuje zo zdrojov obcí a z **osobitného finančného programu** s názvom „Argos“. Cieľom programu je financovať obce na vykonávanie programov a jednotlivých akcií v ňom, dodávku potrebného vybavenia a vozidiel, financovanie registračných, sterilizačných a očkovacích programov, ako aj zriaďovanie útulkov, veterinárnych kliník, krematórií a oplotených psích parkov, pokrytie nákladov na zmluvy s veterinárnymi lekármi, ako aj so všetkým ostatným personálom potrebným na uplatňovanie tohto

²² en.philenews. (2024). *Government plan aims to reduce overpopulation in dog shelters* [Vládny plán má za cieľ znížiť preľudnenosť psích útulkov]. Dostupné online: <https://in-cyprus.philenews.com/local/government-plan-aims-to-reduce-overpopulation-in-dog-shelters/>

en.philenews. (2025). *Government pledges more money to tackle stray animal crisis* [Vláda sľúbila viac peňazí na riešenie krízy s túlavými zvieratami]. Dostupné online: <https://in-cyprus.philenews.com/local/government-pledges-more-money-to-tackle-stray-animal-crisis/>

programu. Program je dotovaný zo špeciálnych **finančných zdrojov Ministerstva vnútra** (kap. VI, čl. 11). Zároveň, všetky pokuty (spomenuté v časti o sankciách) tvoria príjem obcí (kap. XV, čl. 35, č. 1-2).

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) sa manažment túlavých zvierat, vrátane psov, vykonáva prostredníctvom Štátneho plánu ochrany zvierat vypracovaného **Ministerstvom poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a potravinárstva**. Tento plán obsahuje: analýzu situácie domácich zvierat a centier na ochranu zvierat, kvantitatívne a kvalitatívne ciele, ktoré sa majú dosiahnuť počas jeho platnosti, opatrenia na boj proti týraniu a opúšťaniu zvierat, ktoré budú zahŕňať diagnózu situácie týrania a opúšťania zvierat v Španielsku, ciele, ktoré sa majú dosiahnuť počas jeho platnosti, a konkrétne opatrenia, ktoré sa majú prijať na dosiahnutie stanovených cieľov, rozpočtové odhady potrebné na jeho vykonanie. Tento štátny plán potom vykonávajú municipality, ktoré si musia vypracovať vlastné územné plány (čl. 16).

Územné plány ochrany zvierat musia zahŕňať okrem opatrení zameraných na odstránenie týrania zvierat a zníženie opúšťania domácich zvierat aj: šírenie verejných kampaní na podporu sterilizácie, prevencie chorôb a identifikácie zvierat, zvyšovanie povedomia verejnosti, najmä medzi tými, ktorí sú zodpovední za zvieratá, ako aj proti ich opúšťaniu alebo zlému zaobchádzaniu, rozvoj vzdelávacích, školiacich a verejne informovaných opatrení proti týraniu a opúšťaniu zvierat (čl. 18, č. 2).

Príslušné ministerstvo musí pomocou vhodných stimulov podporovať riadenie a manažment ochrany zvierat, najmä vypracovanie plánov, nástrojov a projektov na riadenie centier ochrany zvierat. Takisto musí prispievať k implementácii opatrení zahrnutých v územných programoch ochrany zvierat, podporovať investície do prijímania opatrení na ochranu zvierat prostredníctvom vhodných stimulov, podporovať iniciatívy alebo štúdie na ochranu zvierat prostredníctvom vzdelávania a sociálneho povedomia (čl. 19). Na tento účel je zriadený fond, ktorý je podporovaný zo **štátneho rozpočtu** (čl. 20).

Príslušné orgány musia ďalej zabezpečiť organizovanie školiacich programov pre osoby sankcionované alebo odsúdené za trestné činy proti ochrane fauny a zvierat, vzdelávanie maloletých v hodnotách súvisiacich so starostlivosťou o zvieratá a ich ochranou a vzdelávanie v oblasti zodpovedného vlastníctva zvierat pre majiteľov alebo budúcich majiteľov akýchkoľvek domácich zvierat (čl. 20).

Taliansko

Podľa [zákona zo 14. augusta 1991, č. 281](#) **obce** riadia manažment túlavých psov. Na sterilizáciu túlavých psov v útulkoch sa vyčlení podiel **najmenej 60 percent zdrojov**. Obce tiež zabezpečujú výstavbu a rekonštrukciu existujúcich obecných útulkov (čl. 4). Zároveň však platí, že štát vyčlení pre obce peniaze zo **štátneho rozpočtu** na manažment túlavosti. Napríklad v roku 2023 na

manažment túlavých zvierat v obciach a mestách išlo z verejných zdrojov 248 miliónov eur v roku 2023 (+7,4 % v porovnaní s rokom 2022), z čoho 190 miliónov bolo zodpovednosťou obcí (3,2 eura na občana) a 58 miliónov išlo zo štátneho rozpočtu (0,98 eura na občana).²³ Zákon ďalej určuje, že aj všetky **pokuty**, ktoré štát vyzbiera za neplnenia povinností plynúcich zo zákona, budú ďalej určené na platenie nákladov, ktoré vzniknú pri starostlivosti o túlavé psy (čl. 5, č. 6).

3.3.4 Starostlivosť o túlavé psy sa delí medzi útulok, obec a štát

Írsko

Podľa [zákona o kontrole psov z roku 1986](#) každý miestny úrad zamestná jednu alebo viacero osôb ako strážcov psov (čl. 15, č. 1). **Obec** podporuje útulok finančne (čl. 15, č. 4). Za túlavého psa je finančne zodpovedný jeho **majiteľ** (čl. 11, č. 4), ale ak sa neprihlási, platí náklady **obec** a **útulok**. Zároveň peniaze na útulky vyčleňuje aj **štát** – v roku 2023 sa vyčlenili 2 milióny na modernizáciu zariadení a vozidiel miestnych útulkov pre psov v celej krajine.²⁴

Slovinsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) všetky náklady spojené s opusteným zvieratom hradí doterajší **majiteľ** psa. Ak majiteľ zvierata nie je známy, náklady hradí vlastník **útulku** alebo **obec**, kde sa zviera nachádza, ak neposkytla útulok. Obec hradí náklady na odchyt a starostlivosť o psy. Po 30. dni umiestnenia ďalšie náklady na dennú starostlivosť o psa hradí prevádzkovateľ útulku, v ktorom je pes umiestnený. Ak náklady na prvých 30 dní hradí **obec**, pre ktorú služby starostlivosti o túlavého psa poskytuje útulok, ktorý nemôže zvieratá prijať, po 30. dni náklady hradí prevádzkovateľ **útulku**, ktorý nemôže psa prijať. Ak opustené zviera nie je možné odovzdať, po 120 dňoch odo dňa, keď bolo umiestnené do útulku, náklady na dennú starostlivosť o psa hradí **Slovinská republika** (čl. 31).

²³ Legambiente. (2024). *Il nuovo report "Animali in Città"* [Nová správa „Zvieratá v meste“]. Dostupné online: <https://www.legambiente.it/comunicati-stampa/il-nuovo-report-animale-in-citta/>

²⁴ Department of Rural and Community Development. (2024). *Local Authority Control of Dogs Statistics Report 2023* [Štatistická správa o kontrole psov miestnych úradov za rok 2023]. Dostupné online: <https://assets.gov.ie/static/documents/2023-dog-control-statistics.pdf>

Tabuľka č. 3: Finančná zodpovednosť a stratégie manažmentu túlavých psov

Štát	Finančná zodpovednosť za túlavé psy	Koľko dní sú túlavé psy držané?	Metódy regulovania túlavosti	Dôvody na eutanáziu
Belgicko	obec, útulok	10 až 15	odchyt, útul. s možnosťou eut.	rozhodnutie veterinára / starostu, nedostatok miesta
Bulharsko	Ministerstvo poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva, obec	7	OKOV, útul.	choroba, nebezpečný pes
Cyprus	Ministerstvo poľnohospodárstva, obec	15	odchyt, eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 15 dní neprizná
Česko	obec	-	odchyt, útul. s možnosťou eut.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, regulácia populácie
Dánsko	-	3	odchyt, eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 3 dní neprizná
Estónsko	obec, útulok	14	odchyt, eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 14 dní neprizná
Fínsko	obec	15	odchyt, útul. alebo eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 15 dní neprizná
Francúzsko	obec	8	odchyt, útul. alebo eut.	rozhodnutie veterinára, všetky psy, ku ktorým sa nikto do 8 dní neprizná a zároveň sa nachádzajú v regiónoch s besnotou
Grécko	Ministerstvo vnútra, obec	vôbec alebo 90 dní	OKOV, útul.	rozhodnutie monitorovacieho tímu
Holandsko	-	-	-	choroba, nákaza, vek, utrpenie
Chorvátsko	obec	14	odchyt, kastr., útul.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
Írsko	štátne dotácie, obec, útulok	5	odchyt, eut. alebo kastr. a útul.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 5 dní neprizná
útul. – umiestnenie v útulku, eut. - eutanázia, kastr. - kastrácia, OKOV - odchyt-kastrácia-očkovanie-vypustenie do pôvodného prostredia				

Štát	Finančná zodpovednosť za túlavé psy	Koľko dní sú túlavé psy držané?	Metódy regulovania túlavosti	Dôvody na eutanáziu
Litva	obec, útulok	14	odchyt, adop.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
Lotyšsko	obec	14	odchyt, kastr., adop.	choroba, nákaza, pes je nebezpečný
Luxembursko	obec	-	-	-
Maďarsko	obec	15	odchyt, adop. alebo eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 15 dní neprizná alebo nie sú dané na adopciu
Malta	obec	5	odchyt, eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 5 dní neprizná
Poľsko	obec	-	odchyt, kastr., adop.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
Rumunsko	obec	14	odchyt, eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 14 dní neprizná
SLOVENSKO	obec	45	odchyt, adop. s možnosťou eut.	nie je možné zabezpečiť náhradnú starostlivosť, pes je nebezpečný, choroba, nákaza, vek, utrpenie
Slovinsko	obec, po 30. dni útulok, po 120. dni štát	8	odchyt, adop.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
Španielsko	Ministerstvo poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a potravinárstva, obec	-	odchyt, kastr., adop.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
Švédsko	obec	5 až 10	odchyt, adop. alebo eut.	všetky psy, ku ktorým sa nikto do 10 dní neprizná po rozhodnutí obce
Taliansko	Ministerstvo zdravotníctva, obec	60	odchyt, kastr., adop.	choroba, nákaza, vek, utrpenie, pes je nebezpečný
útul. – umiestnenie v útulku, eut. - eutanázia, kastr. - kastrácia, adop. – adopcia, OKOV - odchyt-kastrácia-očkovanie-vypustenie do pôvodného prostredia				

3.4 Zákonné povinnosti pre majiteľov psov slúžiace ako prevencia proti túlavosti v štátoch EÚ

Medzi hlavné preventívne opatrenia, ktorými sa štáty EÚ snažia predchádzať fenoménu túlavých psov v rámci existujúcej legislatívy sú:

- **zákaz opustenia psa,**
- **trvalá identifikácia psov a ich registrácia do databáz,**
- **kastrácia a sterilizácia,**
- **školenia alebo prehlásenie a poučenie o zodpovednej starostlivosti o psa,**
- **osvetové kampane a vzdelávania o problematike túlavých psov,**
- **právna úprava ochrany spoločenských zvierat v oblasti obchodu a predaja a zamedzenie ilegálneho obchodovania so psami,**
- **sankcie za neplnenie si povinností.**

Okrem toho je dôležité povedať, že na úrovni obcí môžu existovať ďalšie opatrenia – napríklad povinnosť mať psa vždy na vodítku, nosiť obojok so značkou či zákaz prikrmovania túlavých psov.

3.4.1 Zákaz opustenia psa

Vo všetkých skúmaných štátoch EÚ zákony a právne predpisy **zakazujú opustiť psa.**

3.4.2 Trvalá identifikácia a registrácia psov

Trvalá identifikácia psov je zo zákona **povinná na celoštátnej úrovni v 22 členských štátoch EÚ.** Vo väčšine prípadov by sa identifikácia mala uskutočniť pomocou **mikročipu** (22 štátov), resp., pomocou **tetovania** (4 štáty) alebo **známky** (5 štátov). Cena mikročipu sa pohybuje medzi **4-70 eurami**. Vložiť mikročip väčšinou treba predtým, ako pes dosiahne vek **7-24 týždňov**. Väčšina členských štátov povoľuje vkladanie mikročipov iba **veterinárom**, resp., osobám, ktoré sú na to oprávnené.

Tam, kde je mikročipovanie povinné, je povinná aj **registrácia psov v databáze**, a zvyčajne sa musí vykonať okamžite alebo do jedného mesiaca od zavedenia mikročipu. Vo väčšine krajín, kde je registrácia povinná, existuje **národná databáza**, v ktorej musia majitelia zaregistrovať svoje psy (alebo do ktorej musia regionálne alebo súkromné databázy preniesť údaje). Iba v 5 štátoch existujú len regionálne databázy (Estónsko, Írsko, Luxembursko, Poľsko, Taliansko). V 10 štátoch sú národné databázy neprepojené s **databázou EÚ**, ktorou je **Europetnet** (Belgicko, Cyprus, Fínsko, Grécko, Chorvátsko, Malta, Slovensko, Slovinsko, Švédsko, Taliansko).

Belgicko

V Belgicku identifikáciu a registráciu psov upravuje [kráľovský dekrét o identifikácii a registrácii psov](#). Podľa neho musia byť všetky psy **označené mikročipom alebo tetovaním do 8 týždňov**,

resp., predtým, ako je pes kúpený. Mikročipom môže psa označiť len veterinár a takisto to platí aj pre tetovanie. Momentálne sa však preferuje na označenie psa mikročip.

Po označení musia byť všetky psy **zaregistrované do národnej databázy** (kap. IV), ktorá sa volá DogID a je prepojená na európsku databázu Europetnet. Túto databázu podľa zákona spravuje neziskové združenie Brussels Environment. Presné informácie o tom, aké údaje by mali byť do databázy vložené upravujú nasledujúce právne predpisy – v Bruseli to určuje [nariadenie vlády regiónu Brusel – hlavné mesto o identifikácii a registrácii psov](#); vo Flámsku to určuje [nariadenie flámskej vlády o identifikácii a registrácii psov](#); vo Valónsku to určuje [vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#).

Okrem toho [ministerský dekrét o identifikácii a registrácii psov a mačiek](#) stanovuje poplatok **12,10 eura za papierové osvedčenie o registrácii** a **10,285 eura za elektronické osvedčenie o registrácii psa**. Za označenie psa podľa [zákona o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#) musia vo všetkých troch regiónoch zaplatiť **4 eurá**, ktoré sa platia ako tzv. **preventívny poplatok v rámci boja proti opúšťaniu zvierat a v rámci zamedzenia premnoženia zvierat** (kap. 2, čl. 7).

Ďalej pravidlá platenia za registráciu určujú lokálne právne predpisy. Vo Flámsku [flámsky kódex starostlivosti o zvieratá zo 17. mája 2024](#) ustanovuje cenu za prvotnú registráciu psa na **8 eur**. Útulky, ktoré dostanú do starostlivosti nezaregistrované psy, nemusia tento poplatok platiť, keď psa dajú označiť (pododdiel 3, čl. 14). Vo Valónsku je podľa [vyhlášky o valónskom kódexe o blahobyte zvierat](#) cena za **registráciu** psa je **8 eur**. Ak sa stane, že útulok dostane psa, ktorý nebol ešte označený, za označenie a registráciu psa neplatia nič (kap. 4, podkap. 4, čl. D.15., §3).

Bulharsko

Podľa [zákona č. 16/2008 o ochrane zvierat](#) by sa o značenie a registráciu (túlavých) psov mali starať miestne orgány. Označenie sa vykonáva **tetovaním** alebo **mikročipom do 4 mesiacov** (čl. 47, č. (6)). Označenie mikročipom väčšinou stojí 55 BGN (cca **28 eur**). Psy musia nosiť aj **obojsok s informáciami** o majiteľovi (čl. 42, č. 5). Následne je pes zaregistrovaný do **národného registra do 3 dní** po tom, ako bol označený (čl. 47, č. (7))

Cyprus

Podľa [zákona o psoch \(184\(I\)/2002\)](#) je každý majiteľ **povinný označiť** svojho psa. Na to, aby mohol majiteľ psa vlastniť, je potrebné, aby mal **povolenie na držanie psa**, ktorého súčasťou je zdravotný certifikát alebo brožúra vydaná registrovaným veterinárnym lekárom, osvedčenie o registrácii a trvalom označení psa, doklad o zaplatení poplatku za toto povolenie, ktoré stojí 5 eur pre vykastrované psy, resp., 30 eur, ak je pes nevykastovaný. Povolenie na držanie je platné jeden rok od dátumu jeho vydania a majiteľ je povinný ho každoročne obnovovať po predložení zdravotného certifikátu alebo zdravotnej brožúry vydané registrovaným veterinárnym lekárom 15 dní pred uplynutím platnosti existujúceho povolenia a po zaplatení stanovených poplatkov (časť II, čl. 3, č. 1-3).

Označenie psa sa robí prostredníctvom **mikročipu** a musí sa vykonať predtým, ako pes dovŕši **6 mesiacov**. Následne je pes povinne zaregistrovaný do **národnej databázy** (Databáza veterinárnych služieb centrálnej vlády Cypru), ktorá nie je napojená na európsku databázu, ale je interoperabilná. Okrem toho musí pes povinne nosiť aj **známku**, ktorú mu vydá obec (časť II, čl. 8-9).

Česko

Podľa zákona č. [166/1999](#) Sb. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých súvisiacich zákonov (veterinárni zákon) je chovateľ povinný zabezpečiť, aby bol pes označený **mikročipom**, s výnimkou psa, ktorý bol označený **tetovaním** vykonaným pred 3. júlom 2011. Označenie psa sa musí spraviť najneskôr **do 3 mesiacov veku psa** (§ 4, ods. 3) a stojí 400-1000 Kč (cca **16-40 eur**). Po zavedení mikročipu musí byť pes **zaregistrovaný** do Informačného systému centrálnej evidencie – úkon vykoná veterinár.

Dánsko

Podľa [zákona o psoch](#) majiteľ psa musí zabezpečiť, aby bol pes **označený mikročipom** a **zaregistrovaný do národnej databázy** pred dovŕšením **8 týždňov**. Majiteľ musí tiež zabezpečiť, aby pes od 4 mesiacov nosil obojek so **známkou** obsahujúcu jeho meno a adresu majiteľa (§ 1). Cena za registráciu psa je DKK 145,00 (cca **19 eur**).

Estónsko

Trvalá **identifikácia psov nie je povinná** na celoštátnej úrovni, existujú však určité regionálne požiadavky na mikročipovanie (napr. v Talline sa musia psy začipovať do 3 mesiacov), ktoré môže vykonať len veterinár. Existujú dve databázy, kde je možné – ale **nie povinné** – **registrovať psy**: Tallinn Environment Department a Estonian Association of Veterinarians, ktorá je prepojená s celoeurópskou databázou Europetnet.

Fínsko

Podľa [vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva a lesníctva o identifikácii a registrácii psov](#) musí každý majiteľ psa označiť **mikročipom do 3 mesiacov** alebo predtým, ako je pes odovzdaný novému majiteľovi (3 §). Mikročip môže psovi vložiť len **veterinár** alebo osoba kvalifikovaná na vkladanie mikročipu (4 §). Cena za vloženie mikročipu sa určuje veterinárom. Osoba, ktorá psa označila, vydá majiteľovi aj identifikačný certifikát (5 §). Následne majiteľ psa musí nahlásiť informácie uvedené v identifikačnom certifikáte do **národného registra** (6 §), ktorý je spravovaný Fínskym úradom pre potraviny. Elektronická registrácia stojí 10 eur a registrácia pomocou formulára 19 eur. Tento register nie je prepojený na európsku databázu Europetnet.

Francúzsko

Podľa [vyhlášky z 9. novembra 2023 o identifikácii psov, mačiek a fretiek, schvaľovaní ich identifikačného vybavenia a o stanovení podmienok pre zavedenie národného identifikačného](#)

[súboru pre psy, mačky a fretky](#) vyplýva majiteľom psov povinnosť označovať psov **mikročipom** alebo **tetovaním**. Mikročip môže psovi zaviesť len veterinár a stojí to **40-70 eur**. Ďalej sa musia psy **povinne registrovať do národnej databázy I-CAD**, ktorá je prepojená s európskou databázou Europetnet.

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) je označovanie psov **mikročipom povinné** do 2 mesiacov od jeho narodenia. Mikročipovanie je vykonané veterinárom. Pes musí nosiť aj **známku** s informáciami o majiteľovi ([zákon 4039/2012 o chovaných a túlavých spoločenských zvieratách a o ochrane zvierat pred vykorisťovaním alebo využívaním na zisk](#), čl. 5, č. 1, písm. a). Následne musí byť pes **zaregistrovaný do národnej databázy**, ktorá je spravovaná Ministerstvom digitálnej správy vecí verejných ([zákon 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#), kap. 8, čl. 4), a ktorá nie je prepojená na európsku databázu Europetnet, ale je interoperabilná s inými databázami. Túlavé psy sú zároveň zaregistrované aj do Panhelénskej platformy pre adopciu túlavých spoločenských zvierat, ktorá funguje pod národnou databázou.

Je dôležité poznamenať, že **v prípade zraniteľných sociálnych skupín** (osoby so zdravotným postihnutím s mierou zdravotného postihnutia vyššou alebo rovnou 80 %, veľké rodiny, rodiny s tromi deťmi, rodiny s jedným rodičom, registrovaní nezamestnaní, osoby žijúce zo sociálnej dávky) **si majitelia psov hradia iba náklady za mikročip a zvyšok služieb je poskytovaný bezplatne** ([zákon 4039/2012 o chovaných a túlavých spoločenských zvieratách a o ochrane zvierat pred vykorisťovaním alebo využívaním na zisk](#), čl. 4, č. 1-3a).

Zároveň zákon ustanovuje, že obecný úrad môže s cieľom zabezpečiť udržateľnosť a prevádzku svojej infraštruktúry súvisiacej s manažmentom túlavých zvierat uložiť **príspevok**, ktorý nesmie presiahnuť sumu **3 eur** za každé označené zviera (čl. 4, č. 3b).

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) môžu obce **poskytovať stimuly s cieľom podporiť označovanie a registráciu psov a mačiek v národnej databáze, ich sterilizáciu, ako aj adopciu túlavých zvierat**, a to buď: a) prostredníctvom **poukážok** pre svojich občanov alebo obyvateľov alebo iných zodpovedajúcich stimulov alebo b) **znížením poplatkov** obcí ročne maximálne o desať percent pre majiteľov kastovaných zvierat, označených a registrovaných zvierat v národnej databáze (kap. VI, čl. 12).

Holandsko

Podľa [vyhlášky o identifikácii a registrácii zvierat](#) existuje **povinnosť** označiť psa **mikročipom** za cca **20 eur**, ktorý vloží veterinár, (§ 2, čl. 6) **do 7 týždňoch** od jeho narodenia (§ 2, čl. 7, č. 1) a do 8 týždňov ho musí **zaregistrovať** (§ 2, čl. 7, č. 2) do **jednej z viacerých databáz**, ktoré sú riadené

Ministerstvom poľnohospodárstva, prírody a kvality potravín (§ 2, čl. 10) a ktoré sú prepojené na európsku databázu Europetnet.

Chorvátsko

Podľa [vyhlášky o označovaní psov](#) je **označenie psa povinné** a vykonáva ho **veterinár** prostredníctvom **mikročipu**. Označenie sa vykoná **do 90 dní** od narodenia (čl. 3) a stojí **16 eur**. Následne pes musí byť **zaregistrovaný do centrálneho registra psov**, ktorý spravuje Riaditeľstvo pre veterinárnu starostlivosť a bezpečnosť potravín Ministerstva poľnohospodárstva (čl. 9). Tento register nie je prepojený na európsku databázu Europetnet.

Írsko

Podľa [nariadenia o mikročipovaní psov z roku 2015](#) majú majitelia **povinnosť** psov označiť **mikročipom** nie neskôr ako **12 týždňov** po narodení psa (čl. 3). Mikročip vloží **veterinár** alebo osoba, ktorá je na to spôsobilá. Následne sa ukladá povinnosť psa zaregistrovať do **databázy** – v Írsku je ich viac, ale všetky sú napojené na európsku databázu Europetnet.

Litva

Podľa [nariadenia o schválení pravidiel pre označovanie a registráciu domácich zvierat](#) je každý majiteľ psa **povinný** označiť **mikročipom**, čo vykoná **veterinár** alebo osoba na to spôsobilá. Mikročipovanie treba vykonať **4 mesiacov** od narodenia psa. Následne je majiteľ povinný psa zaregistrovať do **národnej databázy**, ktorá je prepojená na európsku databázu Europetnet. Zaregistrovanie do databázy sa musí vykonať do 7 dní po tom, ako je pes označený mikročipom (kap. III).

Lotyšsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) je povinnosť psa označovať **mikročipom**, ktorý vloží **veterinár**, a to najneskôr **do 4 mesiacov**. Zároveň je **povinnosťou psa zaregistrovať** do národnej databázy, ktorá je napojená na európsku databázu Europetnet.

Luxembursko

Podľa [veľkovevodského nariadenia z 9. mája 2008 o identifikácii a deklarovaní psov](#) je trvalá **identifikácia** psov **povinná**. Identifikácia musí byť vykonaná **mikročipom** a pred dosiahnutím veku **4 mesiacov**. Mikročip musí zaviesť veterinár (čl. 1er). Po zavedení mikročipu musia byť informácie o mikročipe zaregistrované do jednej z 2 regionálnych databáz; iba databáza IDChips je prepojená na európsku Europetnet databázu. Každý majiteľ psa musí tiež zaregistrovať svojho psa v obci svojho bydliska.

Maďarsko

Podľa [Zákona č. XXVIII z roku 1998 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#) do **4 mesiacov** od narodenia musia byť všetky psy označené **mikročipom**, ktorý môže vložiť len

veterinár. Poplatok za mikročipom, inserciu mikročipu a registráciu do databázy nesmie majiteľ zaplatiť viac ako 3500 HUF (cca **8,5 eur**) (42/A. §). Veterinár následne vykoná aj **registráciu do databázy**. Existuje jedna databáza domácich zvierat (Petvetdata), ktorú prevádzkuje Maďarská veterinárna komora, a národná databáza psov, ktorú prevádzkuje Národný úrad pre bezpečnosť potravinového reťazca, ktorá je prístupná aj obciam a synchronizuje sa s údajmi Petvetdata. Petvetdata je členom celoeurópskej databázy EuroPetNet.

Malta

Podľa [doplňujúceho právneho predpisu 437.101 – Predpis o elektronickej identifikácii psov](#) musí byť každý pes **do 4 mesiacov** od narodenia označený **mikročipom**, ktorý vloží veterinár. Cena mikročipu je **10 eur** pre vykastrované a **20 eur** pre nevykastrované psy. Následne bude pes zaregistrovaný do **národnej databázy**. Databáza nie je prepojená s celoeurópskou databázou Europetnet, avšak legislatíva umožňuje výmenu údajov s inými vládnyimi alebo medzinárodnými subjektmi. Okrem toho [zákon 312 o psoch](#) ustanovuje, že všetky psy musia nosiť aj **známku**, ktorú si treba obnoviť každý rok.

Poľsko

Trvalá **identifikácia** psov **nie je povinná**. Niektoré obce financujú mikročipovanie, ale je to na rozhodnutí majiteľa. **Registrácia** tiež **nie je povinná**, ale niektoré obce vyžadujú, aby majitelia psov zaplatili úradom poplatok.

Rumunsko

Podľa [noriem zo 7. januára 2014 o identifikácii a registrácii psov s majiteľmi](#) je povinné všetkých psov označiť **mikročipom**, čo vykoná **veterinár**. Toto treba vykonať najneskôr do **90 dní** po narodení psa. Následne musí byť pes **zaregistrovaný do národnej databázy**, ktorú manažuje Komora veterinárov. Databáza nie je prepojená na európsku databázu Europetnet.

Slovinsko

Podľa [zásad označovania a registrácie domácich zvierat](#) je trvalá **identifikácia** psov **povinná**. Identifikácia musí byť vykonaná **mikročipom** a pred dosiahnutím veku **8 týždňov** (čl. 3). Po zavedení mikročipu musí byť pes **zaregistrovaný v národnej databáze** (čl. 9), ktorá nie je prepojená na európsku databázu Europetnet.

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) je trvalá **identifikácia** psov **povinná** na celoštátnej úrovni. Identifikácia musí byť vykonaná **mikročipom** a pred dosiahnutím veku **3 mesiacov** vo väčšine autonómnych oblastí (niektoré vyžadujú skorší alebo neskorší vek). Po zavedení mikročipu musí byť pes zaregistrovaný v **databáze**.

Švédsko

Podľa [nariadenia \(2007:1240\) o dohľade nad psami a mačkami](#) je trvalá **identifikácia** psov **povinná**. Identifikácia musí byť vykonaná **mikročipom** alebo **tetovaním** a pred dosiahnutím veku **4 mesiacov** alebo do 4 týždňov od zmeny majiteľa. Po identifikácii musí byť pes zaregistrovaný v **národnej databáze**, ktorá nie je prepojená na európsku databázu Europetnet.

Taliansko

Podľa [dohody zo 6. februára 2003 medzi Ministerstvom zdravotníctva, regiónmi a autonómnymi provinciami Trento a Bolzano](#) je trvalá **identifikácia** psov **povinná**. Identifikácia musí byť vykonaná **mikročipom** a pred dosiahnutím veku **2 mesiacov**. Mikročip môže zaviesť psovi len **veterinár**. Po zavedení mikročipu musí byť pes **zaregistrovaný v regionálnej databáze**. Každý región zriadil regionálnu databázu psov, ktorá je prepojená s Národným registrom spoločenských zvierat, ktorý vytvorilo Ministerstvo zdravotníctva. Nie je prepojený s celoeurópskou databázou Europetnet.

Tabuľka č. 4: Označovanie a registrácia psov

Štát	Identifikácia a označovanie					Registrácia v databáze			
	Pov./Dobr.	Spôsob	Cena (EUR) mikročipovania	Oprávnená osoba na označovanie	Lehota	Pov./Dobr.	Typ databázy (Nár./Reg.)	Zriaďovateľ	Prepojenie na eur. databázu
Belgicko	Pov.	Mčip., Tet.	8	Veterinár	do 8 týž.	Pov.	Nár.	nezisková org. Brussels Environment	Áno – Europetnet
Bulharsko	Pov.	Mčip., Tet., Znam.	28	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Bulharská agentúra pre bezpečnosť potravín	Nie
Cyprus	Pov.	Mčip., Znam.	5 až 30	Veterinár	do 24 týž.	Pov.	Nár.	Veterinárna správa	Nie - ale datab. je interobilná
Česko	Pov.	Mčip., Tet.	16 až 40	Veterinár	do 12 týž.	Pov.	Nár.	Komora veterinárnych lekárov Českej republiky	-
Dánsko	Pov.	Mčip.	19	Veterinár	do 8 týž.	Pov.	Nár.	Dánska veterinárna a potravinová správa	Áno – Europetnet
Estónsko	Dobr.	Mčip.	-	Veterinár	-	Dobr.	Reg.	-	Áno - iba Estonian Association of Veterinarian s Europetnet
Fínsko	Pov.	Mčip.	-	veterinár, osoba s povolením	do 12 týž.	Pov.	Nár.	Fínsky úrad pre potraviny	Nie
Francúzsko	Pov.	Mčip.	40 až 70	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Ministerstvo poľnohospodárstva	Áno - Europetnet
Grécko	Pov.	Mčip., Znam.	15 až 60	Veterinár	do 8 týž.	Pov.	Nár.	Ministerstvo digitálnej správy vecí verejných	Nie
Holandsko	Pov.	Mčip.	20	Veterinár	do 7 týž.	Pov.	Nár.	Ministerstvo poľnohospodárstva, prírody a kvality potravín	Áno - Europetnet
Chorvátsko	Pov.	Mčip.	16	Veterinár	do 12 týž.	Pov.	Nár.	Riaditeľstvo pre veterinárnu starostlivosť a bezpečnosť potravín	Nie

Pov. – povinne, Dobr. – dobrovoľne, Mčip. - mikročipovanie, Tet. – tetovanie, Znam. – známka, Týž. – týždeň, Nár. – národná, Reg. – regionálna, datab. - databáza

Štát	Identifikácia a označovanie					Registrácia v databáze			
	Pov./Dobr	Spôsob	Cena (EUR) mikročipovania	Oprávnená osoba na označovanie	Lehota	Pov./Dobr.	Typ databázy (Nár./Reg.)	Zriaďovateľ	Prepojenie na eur. databázu
Írsko	Pov.	Mčip.	20-50	veterinár, osoba s povolením	do 12 týž.	Pov.	Reg.	-	Áno - Europetnet
Litva	Pov.	Mčip.	15	veterinár, osoba s povolením	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Štátna potravinová a veterinárna správa	Áno - Europetnet
Lotyšsko	Pov.	Mčip.	16	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Služba podpory vidieka	Áno - Europetnet
Luxembursko	Pov.	Mčip.	-	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Reg.	Luxemburská asociácia praktikov malých zvierat	Áno - iba IDChips
Maďarsko	Pov.	Mčip.	max. 8,5	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Maďarská veterinárna komora	Áno
Malta	Pov.	Mčip., Znám.	10 až 20	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Oddelenie pre zdravie a dobré životné podmienky zvierat	Nie – ale datab. je interobilná
Poľsko	Dobr.	Mčip.	11 až 24	Veterinár	nie je lehota	Dobr.	Reg.	-	Áno - na Europetnet
Rumunsko	Pov.	Mčip.	10 až 30	Veterinár	do 12 týž.	Pov.	Nár.	Komora veterinárov	Áno - na Europetnet
SLOVENSKO	Pov.	Mčip.; Znám.	Mčip. max. 10; Znám. max. 3.50	Veterinár	do 12 týž.	Pov.	Nár.; Reg.	Komora veterinárnych lekárov Slovenskej republiky; obec	Nie – iba PETMAXX
Slovinsko	Pov.	Mčip.	-	Veterinár	do 8 týž.	Pov.	Nár.	Správa pre bezpečnosť potravín, veterinárny sektor a ochranu rastlín	Nie
Španielsko	Pov.	Mčip.	30-60	Veterinár	do 12 týž.	Pov.	Nár.	-	Áno - Europetnet
Švédsko	Pov.	Mčip., Tet.	4 až 9	Veterinár	do 16 týž.	Pov.	Nár.	Švédska poľnohospodárska rada	Nie
Taliansko	Pov.	Mčip.	25-50	Veterinár	do 8 týž.	Pov.	Reg.	Ministerstvo zdravotníctva	Nie

Pov. – povinne, Dobr. – dobrovoľne, Mčip. - mikročipovanie, Tet. – tetovanie, Znám. – známka, Nár. – národná, Týž. – týždeň Reg. – regionálna, datab. - databáza

3.4.3 Kastrácia a sterilizácia

Bulharsko

Podľa [vyhlášky č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#) je **kastrácia** všetkých túlavých psov **povinná**.

Česko

Podľa zákona č. [246/1992](#) Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu môže obec na reguláciu populácie túlavých a opustených zvierat vykonať podporu činnosti na uskutočnenie regulácie populácie obmedzovaním nekontrolovaných zdrojov potravy a neplánovaného rozmnožovania psov podporovaním ich **sterilizácie** (§ 13b, č. 1, písm. d). Avšak, nie je to zákonná povinnosť.

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) je každý majiteľ **povinný sterilizovať svojho psa 6 mesiacov** od jeho nadobudnutia, ak je zviera staršie ako 1 rok. V prípade nadobudnutia psa mladšieho ako 1 rok sa sterilizácia vykoná **do prvých 6 mesiacov od ukončenia prvého roka** (čl. 9. Č. 1, písm. a). Okrem toho **sa sterilizácia túlavých psov robí na pravidelnej báze** prostredníctvom národného operačného programu manažmentu túlavých spoločenských zvierat a pre prevenciu vzniku nových túlavých zvierat (kap. VI, čl. 10-11).

Chorvátsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) sa ustanovuje, že **útulky**, ktoré sú financované obcami, praktizujú trvalú sterilizáciu ako **povinnú metódu** kontroly reprodukcie psov (čl. 62, 64).

Írsko

Podľa [zákona o kontrole psov z roku 1986](#) sa **môže** obec rozhodnúť dať psa **sterilizovať** a následne ho dá na adopciu (čl. 12, č. 3).

Slovinsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) obec môže poskytnúť spolufinancovanie na vykonávanie **kastrácie a sterilizácie psov** (čl. 31a).

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) sú centrá na ochranu zvierat **povinné sterilizovať** každého túlavého psa predtým, ako bude adoptovaný (čl. 23).

Taliansko

Podľa [zákona zo 14. augusta 1991, č. 281](#) je **kastrácia povinná** pre každého psa, ktorý je prinesený do útulku (čl. 4).

3.4.4 Školenia alebo prehlásenie o zodpovednej starostlivosti o psa

Francúzsko

Podľa [kódexu vidieckeho a námorného rybolovu](#) je pri kúpe psa povinné pospísať tzv. [Osvedčenie o záväzku a znalostiach vydané pred získaním domáceho zvierata](#) (čl. 214-8). Toto osvedčenie informuje majiteľa o zodpovednej starostlivosti o psa a aké sú jeho povinnosti – napr. aj že musí psa registrovať a že ho nesmie opustiť. Zároveň informuje o tom, aké sú sankcie pri nesplnení týchto zákonných povinností.

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) musí každá osoba, ktorá sa rozhodne mať psa, absolovať **bezplatné školenie o zodpovednej starostlivosti o psa** (čl. 30).

3.4.5 Osvetové kampane a vzdelávanie o problematike túlavých psov

Bulharsko

Podľa [vyhlášky č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#) sú osvetové **kampane**, ktoré sú zamerané na informovanie o túlavosti zvierat súčasťou Národného programu. Informačné kampane sa môžu týkať týchto tém: implementácia platných právnych predpisov v oblasti túlavých psov; administratívno-trestnoprávna zodpovednosť, donucovacie opatrenia a sankcie v prípade neplnenia povinností týkajúcich sa túlavých psov a chovu domácich psov; prínos opatrení v rámci Národného programu a jeho implementácia, riziká a prevencia chorôb; podpora kastrácie a registrácie domácich psov; prínos kastrácie a vrátenia túlavých psov na ich miesto; možnosti adopcie túlavých psov; plnenie povinností pri chove domácich psov; agresivita u túlavých a domácich psov a riešenie problému (čl. 27).

Česko

Podľa zákona č. [246/1992](#) Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu **môže** obec na reguláciu populácie túlavých a opustených zvierat vykonať **informačné, osvetové a iné účelovo ciele preventívne aktivity** zamerané na prehĺbenie zodpovedného správania človeka k zvieratám, najmä k zvieratám v ľudskej starostlivosti (§ 13b, ods. 1, písm. a). Avšak, nie je to zákonná povinnosť.

Francúzsko

Podľa [vyhlášky z 9. novembra 2023 o identifikácii psov, mačiek a fretiek, schvaľovaní ich identifikačného vybavenia a o stanovení podmienok pre zavedenie národného identifikačného súboru pre psy, mačky a fretky](#) vyplýva majiteľom psov povinnosť označovať psov a následne ich povinne registrovať do národnej databázy I-CAD. Už siedmy rok po sebe sa vo Francúzsku organizuje tzv. **Národný týždeň identifikácie psov a mačiek** počas ktorého sa robí osвета, ktorá zdôrazňuje zákonnú povinnosť identifikácie zvierat, a zároveň informuje, podporuje a povzbudzuje majiteľov, aby si dali označiť a zaregistrovať svoje zvieratá.²⁵

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) príslušné útvary Ministerstva vnútra a Ministerstva školstva a náboženských záležitostí v spolupráci s inými príslušnými orgánmi zabezpečujú, aby sa organizovali **školiace semináre a propagovali informačné a vzdelávacie programy pre osoby, ktoré sú majiteľmi spoločenských zvierat**, a pre osoby zaoberajúce sa chovom, vzdelávaním, obchodom a starostlivosťou o takéto zvieratá prostredníctvom masmédií, ako aj informovali miestne komunity o legislatíve na ochranu zvierat. Zároveň orgány zabezpečujú to, aby sa **podporovalo a zvyšovalo povedomie o dobrých životných podmienkach zvierat** a zodpovednom vlastníctve domácich zvierat v **materských, základných a stredných školách** prostredníctvom podujatí, prejavov, premietaní, seminárov a iných vhodných vzdelávacích programov o zaobchádzaní s túlavými zvieratami. Tieto programy sú súčasťou samostatnej vzdelávacej oblasti, ktorá sa venuje zvieratám. Podľa zákona by sa mala ročne zabezpečiť implementácia aspoň 1 vzdelávacej akcie v oblasti dobrých životných podmienok zvierat pre každú triedu základného a stredného vzdelávania na základe odporúčania Inštitútu vzdelávacej politiky (kap. XIII, čl. 31).

Litva

Podľa [zákona o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat Litovskej republiky](#) musia vedecké a vysokoškolské inštitúcie zorganizovať **školenia o označovaní psov a ich registrácie do národnej databázy**. Tieto inštitúcie musia koordinovať školiaci program v rozsahu najmenej 8 akademických hodín so Štátnou potravinovou a veterinárnou službou (čl. 7).

Maďarsko

Podľa [zákona č. XXVIII z roku 1998 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#) by mali štátne a miestne orgány samosprávy a vzdelávacie inštitúcie zabezpečiť, že výchova k vhodnému správaniu a starostlivosti o zvieratá bude začlenená do všeobecného vzdelávania, odborného vzdelávania a šírenia vedomostí na školách (§ 43/A).

²⁵ I-CAD. (2025). *La 7e Semaine Nationale de l'Identification des chiens et des chats est annoncée !* [Vyhlasujeme 7. ročník Národného týždňa identifikácie psov a mačiek!]. Dostupné online: <https://www.i-cad.fr/articles/semaine-nationale-identification-chiens-chats-2025>

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) územné programy ochrany zvierat musia zahŕňať **verejné kampane** na podporu sterilizácie, prevencie chorôb a identifikácie zvierat, zvyšovanie povedomia verejnosti, najmä medzi tými, ktorí sú zodpovední za zvieratá. Kampane by mali byť nasmerované aj proti opúšťaniu alebo zlému zaobchádzaniu so zvieratami, a takisto by sa mali zameriavať na rozvoj vzdelávacích, školiacich a opatrení proti týraniu a opúšťaniu zvierat (čl. 18, č. 2).

Príslušné orgány by mali ďalej zabezpečiť organizovanie **školiacich programov** pre osoby sankcionované alebo odsúdené za trestné činy alebo trestné činy proti ochrane fauny a zvierat, vzdelávanie maloletých v hodnotách súvisiacich so starostlivosťou o zvieratá a ich ochranou a vzdelávanie v oblasti zodpovedného vlastníctva zvierat pre majiteľov alebo budúcich majiteľov akýchkoľvek domácich zvierat (čl. 20).

3.4.6 Právna úprava ochrany spoločenských zvierat v oblasti obchodu a predaja a zamedzenie ilegálneho obchodovania so psami

Ďalším preventívnym opatrením, ktoré by mohlo zabrániť túlavosti je aj právna úprava toho, ako sa môže **obchodovať so zvieratami**, vrátane psov, keďže práve ilegálne chovy a predaje môžu prispievať k neoznačovaniu a neregistácii psov. Tomu, ako majú rôzne štáty EÚ upravený predaj a obchod spoločenských zvierat, sa venuje prehľadová štúdia Parlamentného inštitútu s názvom [Právna úprava ochrany spoločenských zvierat v oblasti chovu a predaja v členských štátoch EÚ v kocke](#). Ďalšie informácie o tejto téme, a ako je upravená v národných legislatívach štátov EÚ, sú dostupné aj na stránkach [The EU Dog and Cat Alliance](#).

3.4.7 Sankcie za neplnenie si povinností stanovených v právnych predpisoch

Belgicko

V [Bruseli](#) platí, že každý, kto opustí zviera, bude podľa [zákona o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#) potrestaný odňatím slobody na jeden až tri mesiace a/alebo pokutou od 52 eur do 2000 eur (kap. 9, čl. 35_REGION_DE_BRUXELLES-CAPITALE, č. 3). Vo [Flámsku](#) a [Valónsku](#) platí, že každý, kto opustí zviera s úmyslom sa ho zbaviť, by mal byť potrestaný odňatím slobody na 8 dní až 5 rokov a/alebo pokutou od 52 eur do 100 000 eur (kap. 9, čl. 35_REGION_WALLONE, č. 3; kap. 9 čl. 35_REGION_FLAMANDE, č. 3). Tým, ktorí psy opustia viackrát v priebehu 3 rokov hrozí dvojnásobná pokuta a za závažné zlé zaobchádzanie môžu byť udelené pokuty až do výšky 12 500 eur.

Bulharsko

Ak sa podľa sa po uplynutí lehoty 3 rokov na území príslušnej obce zistí prítomnosť túlavých psov, starostovi sa uloží pokuta vo výške od 1 000 do 2 000 BGN (**511-1022 eur**) a v prípade opakovaného porušenia sa pokuta zdvojnásobí ([zákon č. 16/2008 o ochrane zvierat](#), čl. 69).

Cyprus

Ak majiteľ svojho psa **neoznačí**, hrozí mu pokuta **200 eur**. Za opustenie psa sa takisto ukladajú sankcie. [Zákon o psoch \(184\(I\)/2002\)](#) určuje, že ak je páchatel' obvinený prvýkrát, bude buď odsúdený na trest odňatia slobody na dobu nepresahujúcu dvanásť mesiacov, alebo mu bude uložená pokuta nepresahujúca **1 708,60 eur**; je tiež možné, že mu budú uložené oba tresty. Ak bude ten istý páchatel' uznaný vinným druhý alebo tretíkrát, trest odňatia slobody sa predĺži na maximálne dvadsaťštyri mesiacov, zatiaľ čo pokuta sa zvýši na maximálnu sumu 3417,20 eur; existuje tiež možnosť uloženia oboch trestov (časť IV, čl. 18).

Česko

Podľa zákona č. [166/1999](#) Sb. o veterinárnej starostlivosti je povinný ten, kto **neoznačí** svojho psa, zaplatiť pokutu vo výške 5000 Kč (cca **200 eur**).

Dánsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) je ten, kto zanedbaním alebo iným spôsobom nezodpovedne zaobchádza so zvieratami, potrestaný peňažným trestom podľa dánskeho Trestného zákona alebo odňatím slobody až na 1 rok (§ 58).

Estónsko

Opustenie psa sa trestá pokutou do výšky 200 pokutových jednotiek²⁶. Ten istý čin, ak ho spácha právnická osoba, sa trestá pokutou do výšky 3 200 eur ([zákon o ochrane zvierat](#), § 66).

Fínsko

Podľa [Trestného zákona](#) za opustenie či neoznačenie psa môže hroziť trest až 2 roky väzenia.

Francúzsko

Podľa [osvedčenia o záväzku a znalostiach vydané pred získaním domáceho zvieratá](#) za nesplnenie si povinnosti registrácie psa hrozí pokuta **750 eur**. Za opustenie zvieratá sú tresty značné; od väzenia až na 4 roky a pokuty 60 000 (s. 15).

Grécko

Podľa [zákona 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#) je trest za opustenia psa odňatie slobody v trvaní najmenej 1 roka a pokuta do výšky 360 denných jednotiek, ktorých výška je stanovená 10-50 eur. Za neoznačenie a neregistrovanie psa včas hrozí pokuta **300 eur**. Nesterilizácia psa je potrestaná pokutou **1000 eur** (kap. XV, čl. 35, č. 1-2).

²⁶ Jedna pokutová jednotka je 4 eurá, takže 800 eur.

Holandsko

Opustenie zvierat sa trestá odňatím slobody až na 3 roky a pokutou až do výšky **16 000 eur**.

Chorvátsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) hrozí každému, kto do 3 dní nenahlási, že sa mu stratil pes, pokuta **1060-1990 eur**.

Írsko

Podľa [zákona o zdraví a blahobyte zvierat z roku 2013](#) každému, kto opustí psa, hrozí pokuta do **5000 eur** a/alebo je mu odňatá sloboda na dobu nepresahujúcu 6 mesiacov.

Litva

Skúmaná legislatíva nestanovuje žiadne sankcie.

Lotyšsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) sa za opustenie psa uloží pokuta do výšky 350 jednotiek a právnickej osobe pokuta 22-500 jednotiek²⁷ (čl. 57).

Luxembursko

Podľa [zákon z 27. júna 2018 o ochrane zvierat](#) sa opustenie trestá odňatím slobody na osem dní až tri roky a pokutou **251-200 000 eur** (čl. 17, č. 1.12). V prípade opakovaného priestupku v priebehu dvoch rokov sa tresty môžu zvýšiť na dvojnásobok maximálnej výšky (čl. 17, č. 5). Zároveň [zákon z 9. mája 2008 týkajúci sa psov](#) určuje, že za neoznačenie a nezaregistrovanie psa hrozí majiteľovi pokuta **25-250 eur** (čl. 21, č. 1).

Maďarsko

Podľa [zákona č. XXVIII z roku 1998 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat](#) ktokoľvek poruší alebo nedodrží ustanovenia zákona (zákaz opustenia psa, označenie psa, registrácia psa) svojím konaním alebo opomenutím, zaplatí pokutu. Základná výška pokuty na ochranu zvierat je 15000 HUF (cca **37 eur**) (43. §, č. 1).

Malta

Podľa [doplňujúceho právneho predpisu 437.101 – predpis o elektronickej identifikácii psov](#) každá osoba, ktorá vlastní psa a elektronicke ho neidentifikuje bude potrestaná pokutou **300 eur** (čl. 11, č. 1). Podľa [doplňujúceho právneho predpisu 312.01 – predpis o kontrole psov](#) hrozí každému, kto

---

²⁷ Jedna pokutová jednotka je stanovená na 5 eur.

opustí psa, pokuta vo výške **23,29 eur** (čl. 7, č. 1, písm. b). Podľa [zákona 312 o psoch](#) dostane každý, kto nedá psovi známku okolo obojku, pokutu **11,65 eur** (čl. 17).

Poľsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat z 21. augusta 1997](#) môže za opustenie psa hrozí odňatie slobody na dobu 3 mesiace až 5 rokov alebo pokuta 1000-10 000 PLN (cca **235-2350 eur**).

Rumunsko

Podľa [zákona č. 205 z 26. mája 2004 o dobrých životných podmienkach zvierat](#) je opustenie psa potrestané pokutou 3 000-12 000 lei (cca **596-2385 eur**). Podľa [zákona č. 258 z 26. septembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa mimoriadne nariadenie vlády č. 155/2001 o schválení programu manažmentu túlavých psov](#) sú obce, ktoré nezabezpečia financovania útulkov, pokutované – platia cca **994-1987 eur**.

Slovinsko

Podľa [zákona o ochrane zvierat](#) sa pokuta **800-33 000 eur** uloží tomu, kto nezabezpečí označenie a registráciu psa (čl. 46a, č. 1-3). Zodpovednej osobe obce sa uloží pokuta **800-10 000 eur**, ak obec nezabezpečí starostlivosť o opustené psy (čl. 22).

Španielsko

Podľa [zákona č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat](#) hrozí za opustenie psa pokuta **10 000-50 000 eur**.

Švédsko

Podľa [zákona \(2018:1192\) o ochrane zvierat](#) za opustenie psa hrozí pokuta 1 000-100 000 SEK (cca **90-9035 eur**) (kap. 10, čl. 6b) alebo väzenia na maximálne 2 roky (kap. 10, čl. 3).

Taliansko

Podľa [zákona z 20. júla 2004, č. 189](#) každý, kto opustí psa sa potrestá odňatím slobody až na jeden rok alebo pokutou **1 000-10 000 eur** (čl. 1). Výšku sankcií za neoznačenie a nezaregistrovanie psa do databázy si určujú jednotlivé regióny.

Tabuľka č. 5: Preventívne opatrenia na zabránenie túlavosti psov

Štát	Preventívne opatrenia na zabránenie túlavosti psov						
	Zákaz opustenia	Kastrácia a sterilizácia	Školenie alebo prehlásenie o zodpovednej starostlivosti o psa	Osvetové kampane a vzdelávanie o problematike túlavých psov	Identifikácia a označovanie	Registrácia v databáze	Sankcie za opustenie, neoznačenie/neregistrovanie psa
Belgicko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Bulharsko	Áno	Áno	Nie	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Cyprus	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Česko	Áno	Áno - iba odporúčanie	Nie	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Dánsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Estónsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Dobr.	Dobr.	Áno
Fínsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Francúzsko	Áno	Nie	Áno	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Grécko	Áno	Áno	Nie	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Holandsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Chorvátsko	Áno	Áno	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Írsko	Áno	Áno - iba odporúčanie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Litva	Áno	Nie	Nie	Áno	Pov.	Pov.	-
Lotyšsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Luxembursko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Maďarsko	Áno	Nie	Nie	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Malta	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Poľsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Dobr.	Dobr.	Áno
Rumunsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
SLOVENSKO	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno

Pov. – povinne, Dobr. – dobrovoľne

Štát	Preventívne opatrenia na zabránenie túlavosti psov						
	Zákaz opustenia	Kastrácia a sterilizácia	Školenie alebo prehlásenie o zodpovednej starostlivosti o psa	Osvetové kampane a vzdelávanie o problematike túlavých psov	Identifikácia a označovanie	Registrácia v databáze	Sankcie za opustenie, neoznačenie/neregistrovanie psa
Slovensko	Áno	Áno - iba odporúčanie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Španielsko	Áno	Áno	Áno	Áno	Pov.	Pov.	Áno
Švédsko	Áno	Nie	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Taliansko	Áno	Áno	Nie	Nie	Pov.	Pov.	Áno
Pov. – povinne, Dobr. – dobrovoľne							

3.5 Evidencia túlavých psov v štátoch EÚ

Čo sa týka evidencie túlavých psov v štátoch EÚ, je dôležité poznamenať, že tieto štatistiky sú v mnohých štátoch nedostupné alebo sú len odhadované a teda môžu byť do veľkej miery nepresné. Je to hlavne preto, že túlavé psy sa počítajú vo väčšine prípadov až vtedy, keď sú zaregistrované v útulkoch, keďže ich evidencia, keď sa voľne pohybujú v obciach, je ťažšie uskutočniteľná. Zároveň sa môže diať, že obce a mestá berú údaje od útulkov, avšak tie nemusia rozlišovať medzi tým, akým spôsobom k nim psy prišli – psy, ktoré sa nachádzajú v útulkoch, hlavne v krajinách ako Dánsko, Švédsko, Luxembursko či Holandsko, často neprichádzajú do útulkov ako túlavé psy, ale útulku sú odovzdané alebo darované a teda nespĺňajú podmienku, že pes je bez majiteľa a túla sa na verejnom priestranstve.

Celkovo teda možno skonštatovať, že nielen, že **chýba ujednotená metodika** počítania a evidencie túlavých psov, ale **chýbajú aj presné čísla o počte túlavých zvierat, naplnenosti útulkov, dostupnej kapacite, či priebežný vývoj túlavosti v štátoch.**

Pri zostavovaní tejto časti sme postupovali nasledovne: snažili sme sa nájsť oficiálne štatistiky a ak neboli dostupné, konzultovali sme mediálne výstupy, ktoré zväčša ponúkali rozhovory s predstaviteľmi útulkov, a ktoré poslúžili ako zdroj, i keď ponúkali iba odhadované čísla.

Tabuľka č. 5: Počty psov v štátoch EÚ

Štát	Počet psov	
	Celkový počet psov za rok 2023 ²⁸	Počet túlavých psov za rok 2023 ²⁹
Belgicko	2 052 000	15 978 ³⁰
Bulharsko	729 000	45 274 ³¹
Cyprus	59 000	200 000 ³² (2025)

²⁸ FEIDAF. (2025). *2025 Facts & Figures: Based on aggregated data from 2023* [Fakty a čísla za rok 2025: Na základe súhrnných údajov z roku 2023]. Dostupné online: <https://europeanpetfood.org/wp-content/uploads/2025/06/FEDIAF-Facts-Figures-2025.pdf>

²⁹ V štátoch, kde neboli dostupné údaje za rok 2023, sme použili iné najnovšie dostupné dáta. V tom prípade je rok, kedy boli údaje vytvorené, indikovaný v tabuľke.

³⁰ Brussels Environment. (2024). *Statistiques relatives aux animaux de refuges en région de bruxelles-capitale en 2023* [Štatistiky o zvieratách v útulkoch v regióne hlavného mesta Brusel v roku 2023]. Dostupné online: <https://environnement.brussels/media/17597/download?inline>

The Brussels Times. (2024). *Shelters take in record number of animals, but more adoptions as well* [Útulky prijímajú rekordný počet zvierat, ale aj viac adopcií]. Dostupné online: <https://www.brusselstimes.com/1226426/shelters-take-in-record-number-of-animals-but-more-adoptions-as-well>

Wallonie Service Public. (2024). *Statistiques des refuges wallons en 2023* [Štatistiky pre valónske útulky v roku 2023]. Dostupné online:

https://bienreanimal.wallonie.be/files/documents/Documentation/Pr%C3%A9sentation_StatRefuges_2023.pdf

³¹ WOA. (2024). *Country Report on National Situation from Bulgaria* [Správa o vnútroštátnej situácii v Bulharsku]. Dostupné online: https://rr-europe.woah.org/app/uploads/2024/12/DPMB6_Bulgaria.pdf

³² Dialogos. (2025). *200.000 αδέσποτα σκυλιά το χρόνο στην Κύπρο – «Οι κυβερνήσεις αφήνουν τη διαχείριση στους εθελοντές»* [200 000 túlavých psov ročne na Cypre – „Vlády nechávajú manažment na dobrovoľníkoch“].

Štát	Počet psov	
	Celkový počet psov za rok 2023 ²⁸	Počet túlavých psov za rok 2023 ²⁹
Česko	2 229 000	-
Dánsko	641 000	0 ³³
Estónsko	250	-
Fínsko	805 000	-
Francúzsko	7 600 000	49 276 ³⁴
Grécko	652 000	1 800 000 ³⁵
Holandsko	1 777 000	0 ³⁶
Chorvátsko	709 000	-
Írsko	517 000	5500 ³⁷
Litva	614 000	4000 ³⁸
Lotyšsko	271 000	-
Luxembursko	72 000	50-100 ³⁹
Maďarsko	2 772 000	300 000 ⁴⁰ (2019)
Malta	39 000	-

Dostupné online: <https://dialogos.com.cy/200-000-adespota-skylia-to-chrono-stin-kypro-oi-kyverniseis-afinoyn-ti-diacheirisi-stoys-ethelontes/>

³³ Vid' napr.: Sandøe, P., Jensen, J. B. H., Jensen, F., a Nielsen, S. S. (2019). *Shelters Reflect but Cannot Solve Underlying Problems with Relinquished and Stray Animals – A Retrospective Study of Dogs and Cats Entering and Leaving Shelters in Denmark from 2004 to 2017* [Útulky odrážajú, ale nedokážu vyriešiť základné problémy s opustenými a túlavými zvieratami – retrospektívna štúdia psov a mačiek vstupujúcich do útulkov a opúšťajúcich ich v Dánsku v rokoch 2004 až 2017]. Dostupné online:

<https://pdfs.semanticscholar.org/35e3/cd7936cd9e6073ebb6d60a12faab347e9cab.pdf>

³⁴ Assemblée nationale. (2023). *Question écrite n° 127 : Chiffres ICAD sur les abandons de chiens et de chats en 2023* [Písomná otázka č. 127: Údaje ICAD o opustených psoch a mačkách v roku 2023]. Dostupné online:

<https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/17/questions/QANR5L17QE127>

³⁵ Sietto, A. S., Theodoropoulou, E., Karagianni, V., Sossidou, E., a Sietto, C. (2025). Adoption Preferences of Greek Citizens in Stray Dogs: The Role of Morphological Characteristics [Adopčné preferencie gréckych občanov u túlavých psov: Úloha morfológických charakteristík]. *World's Veterinary Journal*, 15(1), 162-166. Dostupné online:

[https://wvj.science-line.com/attachments/article/85/WVJ15\(1\)%20162-166,%202025.pdf](https://wvj.science-line.com/attachments/article/85/WVJ15(1)%20162-166,%202025.pdf)

³⁶ Sawbridge, F. (2023). *How did the Netherlands become the first country without stray dogs?* [Ako sa Holandsko stalo prvou krajinou bez túlavých psov?]. Dutch Review. Dostupné online: <https://dutchreview.com/culture/how-did-the-netherlands-become-the-first-country-to-have-no-stray-dogs/>

³⁷ Department of Rural and Community Development. (2024). *Local Authority Control of Dogs Statistics Report 2023* [Štatistická správa o kontrole psov miestnych úradov za rok 2023]. Dostupné online:

<https://assets.gov.ie/static/documents/2023-dog-control-statistics.pdf>

³⁸ State Homelessness Project. (2024). *Lithuania* [Litva]. Dostupné online: <https://stateofpethomelessness.com/latest-report/?Country=Lithuania>

³⁹ Brizion, M. (2024). *Summer holidays risk spike in abandoned pets, animal shelters warn* [Útulky pre zvieratá varujú, že počas letných prázdnin hrozí nárast opustených domácich zvierat]. Luxembourg Times. Dostupné online: <https://www.luxtimes.lu/luxembourg/summer-holidays-risk-spike-in-abandoned-pets-animal-shelters-warn/16287002.html>

⁴⁰ Ráski, P. (2019). *Több mint 300 ezer kóbor kutya él Magyarországon* [V Maďarsku žije viac ako 300-tisíc túlavých psov.]. *Világgazdaság*. Dostupné online: <https://www.helphungariandogs.com/about-us/>

Štát	Počet psov	
	Celkový počet psov za rok 2023 ²⁸	Počet túlavých psov za rok 2023 ²⁹
Poľsko	8 440 000	75 000 ⁴¹
Rumunsko	4 251 000	1 500 000 - 2 000 000 ⁴² (2025)
SLOVENSKO	909 000	7760 (2024)
Slovinsko	301 000	-
Španielsko	9 463 000	101 015 ⁴³ (2018)
Švédsko	1 062 000	500 ⁴⁴ (2021)
Taliansko	8 766 000	443 000 ⁴⁵

⁴¹ State of Homelessness Project. (2024). *Poland* [Poľsko]. Dostupné online:

<https://stateofpethomelessness.com/latest-report/?Country=Poland>

⁴² Cainionline. (2025). *Câți câini există în lume și câți sunt în România? Statistici actualizate* [Koľko psov existuje na svete a v Rumunsku. Aktuálne štatistiky]. Dostupné online: <https://www.cainionline.ro/cati-caini-exista-in-lume-si-cati-sunt-in-romania-statistici-actualizate/>

⁴³ Animal Health. (2018). *En España hay más de 800.000 perros callejeros* [V Španielsku je viac ako 800 000 pouličných psov]. Dostupné online: <https://www.animalshealth.es/animaladas/en-espana-hay-mas-de-800000-perros-callejeros#:~:text=Seg%C3%BAAn%20las%20estimaciones%20de%20la%20ONG%20animal%20Esdaw%2C,n%C3%BAAmerno%20de%20perros%20que%20viven%20sin%20un%20hogar>

⁴⁴ Svt Nyheter. (2021). *Hundstallet oroligt: Fler hemlösa hundar efter pandemin* [Útulok pre psov sa obáva: Po pandémie pribúda viac psov bez domova]. Dostupné online: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/hundstallets-oro-fler-hundar-kan-behova-omplaceras-efter-pandemin>

⁴⁵ Legambiente. (2024). *Il nuovo report "Animali in Città"* [Nová správa „Zvieratá v meste“]. Dostupné online: <https://www.legambiente.it/comunicati-stampa/il-nuovo-report-animale-in-citta/>

4. Účinnosť modelov manažovania túlavých psov

Z materiálu vyplýva, že vo vybraných štátoch EÚ sa manažment túlavých psov líši – niekedy aj výrazne – a neexistuje jednotný prístup a stratégia manipulácie s takýmito psami. Vo všeobecnosti sa však dá povedať, že vo vybraných štátoch existujú – s nejakými modifikáciami – tri modely manažmentu túlavých psov, ktoré nasledujú po odchyte. Sú to tieto: **utrácanie (eutanázia) psov, dlhodobé pobyty v útulkoch** (s možnosťou adopcie) a **kontrola plodnosti voľne sa pohybujúcich a túlavých psov prostredníctvom kastrácie a sterilizácie**. A aj keď cieľom materiálu bolo poskytnúť prehľad toho, ako je manažment túlavých psov uchopený legislatívne vo vybraných štátoch, považujeme za dôležité v krátkosti sa venovať aj tomu, ktoré modely a stratégie manažovania tejto problematiky sú najúčinnnejšie.

Viacero štúdií sa zhoduje, že práve tretí model, t. j., **kontrola plodnosti psov** prostredníctvom metód **odchyt-kastrácia/sterilizácia-vypustenie** do prirodzeného prostredia (OKV), resp., jeho upravenej formy **odchyt-kastrácia/sterilizácia-očkovanie-vypustenie** do prirodzeného prostredia (OKOV) je **najefektívnejšia stratégia manažmentu túlavých psov**.⁴⁶ Napríklad Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) už dlho volá **po obmedzení utrácania psov** ako stratégie manažmentu túlavosti.⁴⁷ Iné štúdie zas upozorňujú na to, že aj keď je odchyt a následné **umiestnenie túlavých psov do útulkov** tradičný postup, ktorý sa aplikuje v mnohých krajinách, vrátane Slovenska, **môže vyjsť obce alebo štát veľmi drah**. Je to hlavne kvôli tomu, že počet psov prichádzajúcich do útulku je často vyšší ako počet psov odchádzajúcich von. Keďže vnútroštátne zákony v niektorých krajinách zakazujú eutanáziu zdravých zvierat, môže to viesť k **dlhodobému umiestneniu a preplneniu útulkov**, čo je finančne zaťažujúce a môže to ohrozovať aj zdravie psov.⁴⁸

Jedna štúdia⁴⁹, ktorá ponúka systematický prehľad 39 vedeckých článkov, ktoré buď aplikovali metódu dlhodobého pozorovania manažmentu túlavých psov alebo obsahovali intervenciu, vyhodnocuje, že **metóda OKOV sa javí ako najefektívnejšia z hľadiska vplyvu na: zdravie a dobré životné podmienky psov; demografiu psej populácie; postoj verejnosti k voľne sa pohybujúcim a túlavým psom; verejné zdravie**.

⁴⁶ Vid' napr.: Smith, L. M., Hartmann, S., Munteanu A. M., Dalla Villa, P., Quinnell, R. J., a Collins, L. M. (2019). The Effectiveness of Dog Population Management: A Systematic Review [Účinnosť manažmentu populácie psov: Systematický prehľad]. *Animals* (Basel). Dostupné online: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6940938/>
Papavasili, T. H., Kontogeorgos, A., Mavrommati, A., Sossidou, E. N (2025). Review of stray dog management: dog days in the European countries [Prehľad manažmentu túlavých psov: Psie dni v európskych krajinách]. *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine*, 27(2), 322-342. Dostupné online: <http://tru.uni-sz.bg/bjvm/BJVM-June%202024%20p.322-342.pdf>

⁴⁷ Bögel, K., Frucht, K., Drysdale, G., a Remfry, J. (1990). *World Health Organisation Guidelines for Dog Population Management*. WHO. Dostupné online: <https://iris.who.int/handle/10665/61417>

⁴⁸ Dalla Villa, P., Kahn, S., Stuardo, L., Iannetti, L., Di Nardo, A., a Serpell, J. A. (2010). Free-roaming dog control among OIE-member countries [Kontrola voľne sa pohybujúcich psov v členských krajinách OIE]. *Preventive Veterinary Medicine*, 97, 58–63. Dostupné online: <https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2010.07.001>

⁴⁹ Smith, L. M., Hartmann, S., Munteanu A. M., Dalla Villa, P., Quinnell, R. J., a Collins, L. M. (2019). The Effectiveness of Dog Population Management: A Systematic Review [Účinnosť manažmentu populácie psov: Systematický prehľad]. *Animals* (Basel). Dostupné online: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6940938/>

Čo sa týka **zdravia psov**, štúdia poukazuje na to, že kontrola plodnosti významne znížila počet vírusov a väčšiny baktérií u túlavých psov zatiaľ, čo umiestnenie v útulkoch alebo usmrcovanie psov nemalo na počet vírusov žiaden dopad.

Štúdia takisto opisuje, že v jednom prípade sa **zlepšil postoj verejnosti k prítomnosti túlavých psov po osvetových kampaniach na kontrolu plodnosti a poskytovanie útulkov**.

Výskumy sa zhodli na tom, že **kontrola plodnosti môže znížiť riziko pre verejné zdravie**. Napríklad **utratenie psov** znížilo prevalenciu viscerálnej leishmaniózy u psov v krátkodobom horizonte. Ďalej sa zistilo, že utratenie psov významne znížilo prevalenciu viscerálnej leishmaniózy u detí. Kontrola plodnosti je takisto spojená s významným **znížením prípadov uhryznutia ľudí**. Kombinácia kontroly plodnosti a umiestňovanie túlavých psov v útulkoch takisto **znížili počet psích parazitov**. Štúdia ďalej ukazuje, že keď sa priamo porovnávala stratégia utratenia túlavých psov so stratégiou kontroly plodnosti, utratenie bolo rovnako účinné pri znižovaní prevalence besnoty u psov. Avšak v kombinácii s očkovaním proti besnote (model OKOV) bola stratégia kontroly plodnosti účinnejšia ako utratenie pri **znížení besnoty u psov**.

Čo sa týka demografických indikátorov psej populácie, štúdie ukazujú, že **utrácaním túlavých psov by sa veľkosť populácie psov znížila o 13 % za 20 rokov**. **Kontrola plodnosti** kastráciou alebo sterilizáciou by viedla k **poklesu populácie psov od 14 % do 78 % za 20 rokov** v závislosti od mieri pokrytia kastráciou. V štúdiách, ktoré priamo porovnávali účinky utratenia s kontrolou plodnosti na veľkosť populácie psov, bolo utratenie menej účinné pri znižovaní veľkosti populácie – kontrola plodnosti znížila veľkosť populácie o 75 % v porovnaní s približne iba 13 % pri utratení. **Umiestňovanie psov v útulkoch** by malo **malý alebo žiadny vplyv** na veľkosť populácie psov.

Záver

Prehľad zákonov a iných legislatívnych aktov z vybraných štátov EÚ ukazuje niekoľko možných smerov, ktoré by mohli slúžiť ako inšpirácia, ak by sa uvažovalo o prípadných zmenách aktuálnej legislatívy týkajúcej sa problematiky túlavých psov na Slovensku a to nasledovne.

- **Povinná sterilizácia všetkých psov, nie len túlavých psov** – Vo viacerých štátoch (Bulharsko, Grécko, Chorvátsko, Španielsko, Taliansko) je zákonnou povinnosťou túlavé psy po odchyte sterilizovať alebo kastrovať, čo **zamedzuje ďalšiemu množeniu túlavých psov**. Pokročilou verziou modelu je povinnosť sterilizácie všetkých psov, ako to majú v Grécku.
- **(Čiastočné) financovanie systému manažovania túlavých psov zo štátneho rozpočtu** – Vo viacerých štátoch systém manažmentu túlavých psov nefinancujú len obce, ale aj štát (Bulharsko, Cyprus, Grécko, Španielsko, Taliansko). Ak zostáva všetka (finančná) zodpovednosť len na obciach, často svoje zákonné povinnosti obchádzajú, resp., ich nedokážu plniť. To je napríklad prípad Poľska, kde je síce kastrácia túlavých psov povinná zo zákona, ale obce si svoje povinnosti nedokážu plniť, keďže na to nemajú dostatok zdrojov. Naopak, napríklad v Bulharsku a Grécku sú vyčlenené zo štátneho rozpočtu peniaze na **programy**, ktoré zabezpečujú celý manažment túlavých psov. Centrálne nastavené programy, ktoré sú financované zo štátneho rozpočtu, sú zároveň aj oveľa **viac komplexné a detailné**, aby sa predišlo tomu, že obce si musia plniť zákonnú povinnosť, ale nemajú na to potrebné know-how alebo kapacity – napríklad v Grécku zákon určuje aj to, kto sa na odchyte a ďalšej manipulácii s túlavými psami podieľa (iba riadne vyškolené osoby pod dohľadom veterinára) alebo, že na odchyt musia mať obce najmenej jedno zberné vozidlo. V Bulharsku sa zase určujú presné miesta na odchyt túlavých psov; časový limit na vykonanie odchyty; zoznam licencovaných vozidiel používaných na prepravu odchytených psov; zoznam veterinárnych ambulancií, v ktorých sa budú vykonávať kastrácie a pooperačný pobyt; postup odchyty a prepravy túlavých psov. **Zároveň v programoch na manažment túlavých psov dochádza k väčšiemu monitorovaniu plnenia si povinností**, napr. prostredníctvom **vopred vypracovaných plánov na odchyt a ďalšiu manipuláciu so psami** a následných každoročných **povinných správ** o manažmente túlavosti v obci. Iným dobrým príkladom je aj Slovinsko, kde sa financovanie starostlivosti túlavých psov delí medzi útulok, obec a štát tak, že po určitom počte dní sa financovanie presúva z útulku na obec a z obce na štát tak, aby sa rozdelila finančná záťaž a aby boli všetky subjekty motivované čo najskôr psa presunúť do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby.
- **Zníženie počtu dní, počas ktorých túlavý pes povinne drží v útulku** – Vo väčšine štátov sa túlavé psy držia v útulku priemerne po dobu 3-15 dní, počas ktorých sa k nim môže prihlásiť ich pôvodný majiteľ. To je menej ako 45-dňová lehota, ktorá momentálne existuje na Slovensku. Po uplynutí tejto lehoty sa vlastníctvo psa môže previesť na útulok alebo inú osobu. Ak by sa túlavý pes držal povinne v útulku menej dní, mohli by sa tým znížiť i náklady, ktoré obec na jeho starostlivosť musí vynakladať.

- **Určenie toho, koľko si môže útulok účtovať, resp., koľko obec musí útulku zaplatiť, za poskytnutie služieb starostlivosti o túlavé psy** – V Belgicku zákon ustanovuje **jednotný cenník pre služby spojené s odchytom a starostlivosťou o túlavé psy**. Jednotná cena všetkých služieb zabezpečuje, že obce vopred vedia, koľko ich manažment túlavého psa vyjde. Zároveň rovnaké ceny pre všetky obce zabezpečujú to, že niektoré obce nie sú finančne „potrestané“ za to, že sa v ich okolí nenachádza lacnejší dodávateľ týchto služieb.
- **Nižšie poplatky pre tých, ktorí svojich psov vykastrujú** – Zavedenie nižších poplatkov za označovanie a evidenciu psov pre tých, ktorí svoje psy vykastrujú, existuje napríklad na Cypre, v Grécku a na Malte. A aj keď kastrácia a sterilizácia psov nie je na Cypre a Malte zákonnou povinnosťou, nižšie poplatky za psov slúžia ako ďalší typ prevencie proti vysokej miere túlavosti, keďže vykastované psy sa ďalej nemôžu množiť – a to ani keď sa zatúlajú.
- **Nižšie poplatky pre sociálne znevýhodnené a zraniteľné skupiny ľudí** – Problém s túlavými psami je častokrát najväčší v lokalitách, kde žijú zraniteľné sociálne skupiny, ktoré nemusia mať finančné prostriedky na plnenie si povinnosti značenia a registrácie psov. Neplnenie si týchto povinností by sa dalo minimalizovať znížením alebo odpustením niektorých poplatkov. Napríklad v Grécku zákon ustanovuje, že majitelia psov, ktorí pochádzajú zo zraniteľných sociálnych skupín hradia iba náklady za mikročip a zvyšok služieb je poskytovaný bezplatne.
- **Financovanie systému manažmentu psov z pokút vyzbieraných z neplnenia si povinností** – V Grécku a Taliansku obce platia systém manažmentu túlavých psov čiastočne aj z pokút, ktoré vyzbierajú za neplnenie povinností spojených s označovaním, registráciou, resp., opustením psa. Financovanie systému manažmentu túlavých psov z vyzbieraných pokút prispieva k navýšeniu obecného rozpočtu na tieto účely.
- **Osvetové kampane a vzdelávanie o zodpovednej starostlivosti na školách** – V Bulharsku, Grécku a Španielsku sú informačné kampane a vzdelávacie moduly zamerané na zodpovednú starostlivosť a riešenie problematiky túlavých psov **povinné** a sú **financované zo štátneho rozpočtu**. Osvetové kampane vedia prispieť k šíreniu informácií o zodpovednej starostlivosti o psov, vrátane, informácií o tom, prečo by sa malo zabraňovať a predchádzať opusteniu psa.
- **Povinnosť absolvovať školenie o zodpovednej starostlivosti pre všetkých majiteľov psov** – V Španielsku existuje pri kúpe alebo adopcii psa povinnosť absolvovať školenie o zodpovednej starostlivosti. Takéto školenia môžu poslúžiť ako efektívna prevencia proti opúšťaniu psov.
- **Lepšia evidencia túlavých psov** – Pre efektívnejšie a cielenejšie manažovanie túlavosti sú údaje o počte túlavých zvierat, naplnenosti útulkov, dostupnej kapacite, či priebežný vývoj túlavosti v regiónoch potrebné. Napríklad v Bulharsku musia obce povinne uskutočňovať každoročné sčítanie túlavých psov a čísla musia reportovať štátu.
- **Komplexná a detailná legislatívna úprava týkajúca sa túlavých psov** – Na záver treba poznamenať, že práve komplexná a detailná legislatívna úprava problematiky túlavých psov

môže dopomôcť k efektívnemu riešeniu problémov. Ak by sa uvažovalo o zmene legislatívy týkajúcej sa túlavých psov, práve legislatívne akty z Bulharska ([vyhláška č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti](#)) a Grécka ([zákon 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia](#)) by mohli poslúžiť ako inšpirácia, keďže práve tieto štáty majú danú tému pokrytú najkomplexnejšie a najjasnejšie.

Použité zdroje

- Bögel, K., Frucht, K., Drysdale, G., a Remfry, J. (1990). *World Health Organisation Guidelines for Dog Population Management* [Pokyny Svetovej zdravotníckej organizácie pre manažment populácie psov]. WHO. Dostupné online: <https://iris.who.int/handle/10665/61417>
- Dalla Villa, P., Kahn, S., Stuardo, L., Iannetti, L., Di Nardo, A., a Serpell, J. A. (2010). Free-roaming dog control among OIE-member countries [Kontrola voľne sa pohybujúcich psov v členských krajinách OIE]. *Preventive Veterinary Medicine*, 97, 58–63. Dostupné online: <https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2010.07.001>
- EUR-Lex. (bez dátumu). *Glossary of summaries. Animal Welfare* [Glosár súhrnov. Dobré životné podmienky zvierat]. Dostupné online: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/animal-welfare.html>
- Eurobarometer. (2023). *Attitudes of Europeans towards animal welfare* [Postoje Európanov k dobrým životným podmienkam zvierat]. Dostupné online: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2996>
- Eurogroup for Animals. (2025). *The EU could save Member States billions with mandatory registration of cats and dogs* [EÚ by mohla členským štátom ušetriť miliardy vďaka povinnej registrácii mačiek a psov]. Dostupné online: <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eu-could-save-member-states-billions-mandatory-registration-cats-and-dogs>
- Europetnet - Europe's Pet Portal. Dostupné online: <https://www.europetnet.org/>
- Európska komisia. (2023). *Návrh: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o dobrých životných podmienkach psov a mačiek a ich vysledovateľnosti*. Dostupné online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023PC0769>
- FEIDAF. (2025). *2025 Facts & Figures: Based on aggregated data from 2023* [Fakty a čísla za rok 2025: Na základe súhrnných údajov z roku 2023]. Dostupné online: <https://europeanpetfood.org/wp-content/uploads/2025/06/FEDIAF-Facts-Figures-2025.pdf>
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 576/2013 z 12. júna 2013 o nekomerčnom premiestňovaní spoločenských zvierat a zrušení nariadenia (ES) č. 998/2003. Dostupné online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0576>
- Papavasili, T. H., Kontogeorgos, A., Mavrommati, A., Sossidou, E. N (2025). Review of stray dog management: dog days in the European countries [Prehľad manažmentu túlavých psov: Psie dni v európskych krajinách]. *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine*, 27(2), 322-342. Dostupné online: <http://tru.uni-sz.bg/bjvm/BJVM-June%202024%20p.322-342.pdf>
- PETMAXX. Dostupné online: <https://www.petmaxx.com/>
- Rada Európy. (1987). *European Convention for the Protection of Pet Animals* [Európsky ohovor o ochrane spoločenských zvierat]. Dostupné online: <https://rm.coe.int/168007a67d>

Voslářová, E. a Passantino. A. (2012). Stray dog and cat laws and enforcement in Czech Republic and in Italy [Zákony o túlavých psoch a mačkách a ich presadzovanie v Českej republike a Taliansku.]. *Ann Ist Super Sanità*, 48(1), s. 97-104. Dostupné online:

https://www.iss.it/documents/20126/45616/Ann_12_01_16_1_.pdf

Smith, L. M., Hartmann, S., Munteanu A. M., Dalla Villa, P., Quinnell, R. J., a Collins, L. M. (2019). The Effectiveness of Dog Population Management: A Systematic Review [Účinnosť manažmentu populácie psov: Systematický prehľad]. *Animals* (Basel). Dostupné online:

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6940938/>

Správy STVR. (2025). *Samosprávy trápia stovky túlavých psov: Peniaze na odchyt či kastráciu nemajú, žiadajú štát o pomoc*. Dostupné online: <https://spravy.stvr.sk/2025/04/samospravy-trapia-stovky-tulavych-psov-peniaze-na-odchyt-ci-kastraciju-nemaju-ziadaju-stat-o-pomoc/>

Útulok Lučenec. (2025). *Program kastrácie pre obce a jednotlivcov*. Dostupné online:

<https://www.psiutulok.sk/o-nas/program-kastracie-pre-obce-a-jednotlivcov/>

Belgicko

Zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat. Dostupné online:

<https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1986/08/14/1986016195/justel>

Kódex životného prostredia. - Kniha I (Spoločné a všeobecné ustanovenia). Dostupné online:

<https://wallex.wallonie.be/eli/loi-decret/2005/03/17/200427101#3b386b08-accf-419a-829b-1cfcecab746c>

Ministerský dekrét, ktorým sa stanovujú pravidlá pre kompenzácie za prijatie skonfiškovaných zvierat, dotácie uznaných útulkov pre zvieratá a vymáhanie nákladov na skonfiškáciu zvierat od zodpovednej osoby. Dostupné online:

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1035503&param=inhoud&AID=1291162&AVID=1423664>

Ministerský dekrét o identifikácii a registrácii psov a mačiek. Dostupné online:

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1040541&param=inhoud&AID=1351174>

Brusel

Brussels Environment. (2024). *Statistiques relatives aux animaux de refuges en région de bruxelles-capitale en 2023* [Štatistiky o zvieratách v útulkoch v regióne hlavného mesta Brusel v roku 2023].

Dostupné online: <https://environnement.brussels/media/17597/download?inline>

Nariadenie vlády regiónu Brusel – hlavné mesto o identifikácii a registrácii psov. Dostupné online: <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/arrete/2024/05/23/2024005347/moniteur>

Flámsko

Flámsky kódex o blahobyte zvierat zo 17. mája 2024. Dostupné online:

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1039852&param=inhoud&AID=1343204>

Nariadenie flámskej vlády o identifikácii a registrácii psov. Dostupné online:

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1039854&param=inhoud&AID=1343303&AVID=1508850>

The Brussels Times. (2024). *Shelters take in record number of animals, but more adoptions as well* [Útulky prijímajú rekordný počet zvierat, ale aj viac adopcií]. Dostupné online:

<https://www.brusselstimes.com/1226426/shelters-take-in-record-number-of-animals-but-more-adoptions-as-well>

Valónsko

Vyhláška o valónskom kódexe o blahobyte zvierat. Dostupné online:

<https://wallex.wallonie.be/eli/loi-decret/2018/10/04/2018015578>

Wallonie Service Public. (2024). *Statistiques des refuges wallons en 2023* [Štatistiky pre valónske útulky v roku 2023]. Dostupné online:

https://bienetreanimal.wallonie.be/files/documents/Documentation/Pr%C3%A9sentation_StatRefuges_2023.pdf

Bulharsko

Intergorup on the Welfare and Conservation of Animals. (2022). *Case Study: Sofia, Bulgaria* [Prípadová štúdia: Sofia, Bulharsko]. Dostupné online:

https://www.animalwelfareintergroup.eu/files/default/2022-09/29_9_2022_Sofia%2C%20Bulgaria%20Population%20Management%20Case%20Study.pdf

Vyhláška č. 4 z 1. februára 2021 o implementácii Národného programu na kontrolu populácie túlavých psov na území Bulharskej republiky a o postupoch jeho implementácie, mechanizme financovania a zodpovednosti. Dostupné online:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=155679>

WOAH. (2024). *Country Report on National Situation from Bulgaria* [Správa o vnútroštátnej situácii v Bulharsku]. Dostupné online: [https://rr-](https://rr-europe.woah.org/app/uploads/2024/12/DPMB6_Bulgaria.pdf)

[europe.woah.org/app/uploads/2024/12/DPMB6_Bulgaria.pdf](https://rr-europe.woah.org/app/uploads/2024/12/DPMB6_Bulgaria.pdf)

Zákon č. 16/2008 o ochrane zvierat. Dostupné online:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=4750>

Zákon č. 334/2005 o veterinárnych činnostiach. Dostupné online:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=982>

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o ochrane zvierat (vyhlásený č. 13/2008; zmenený a doplnený č. 80/2009, č. 8 a 92/2011 a č. 53/2014). Dostupné online:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=103217>

Cyprus

Dialogos. (2025). 200.000 αδέσποτα σκυλιά το χρόνο στην Κύπρο – «Οι κυβερνήσεις αφήνουν τη διαχείριση στους εθελοντές» [200 000 túlavých psov ročne na Cypre – „Vlády nechávajú manažment na dobrovoľníkoch“]. Dostupné online: <https://dialogos.com.cy/200-000-adespota-skylia-to-chrono-stin-kypro-oi-kyverniseis-afinoyn-ti-diacheirisi-stoys-ethelontes/>

en.philenews. (2024). *Government plan aims to reduce overpopulation in dog shelters* [Vládny plán má za cieľ znížiť preľudnenosť psích útulkov]. Dostupné online: <https://in-cyprus.philenews.com/local/government-plan-aims-to-reduce-overpopulation-in-dog-shelters/>

en.philenews. (2025). *Government pledges more money to tackle stray animal crisis* [Vláda sľúbila viac peňazí na riešenie krízy s túlavými zvieratami]. Dostupné online: <https://in-cyprus.philenews.com/local/government-pledges-more-money-to-tackle-stray-animal-crisis/>

Zákon o psoch (184(I)/2002). Dostupné online: https://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2002_1_184/full.html

Česko

Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých súvisiacich zákonov (veterinárni zákon). Dostupné online: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-166>

Zákon č. 246/1992 Sb. Českej národnej rady na ochranu zvierat proti týraniu. Dostupné online: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>

Dánsko

Sandøe, P., Jensen, J. B. H., Jensen, F., a Nielsen, S. S. (2019). *Shelters Reflect but Cannot Solve Underlying Problems with Relinquished and Stray Animals – A Retrospective Study of Dogs and Cats Entering and Leaving Shelters in Denmark from 2004 to 2017* [Útulky odrážajú, ale nedokážu vyriešiť základné problémy s opustenými a túlavými zvieratami – retrospektívna štúdia psov a mačiek vstupujúcich do útulkov a opúšťajúcich ich v Dánsku v rokoch 2004 až 2017]. Dostupné online: <https://pdfs.semanticscholar.org/35e3/cd7936cd9e6073ebb6d60a12faab347e9cab.pdf>

Zákon o psoch. Dostupné online: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/329>

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/33>

Estónsko

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/505092014002/consolide>

Fínsko

Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a lesníctva o identifikácii a registrácii psov. Dostupné online: <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2021/1>

Trestný zákon. Dostupné online: <https://finlex.fi/en/legislation/translations/1889/eng/39-001>

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/693>

Francúzsko

Assemblée nationale. (2023). *Question écrite n° 127 : Chiffres ICAD sur les abandons de chiens et de chats en 2023* [Písomná otázka č. 127: Údaje ICAD o opustených psoch a mačkách v roku 2023]. Dostupné online: <https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/17/questions/QANR5L17QE127>

I-CAD. (2025). *La 7e Semaine Nationale de l'Identification des chiens et des chats est annoncée !* [Vyhlasujeme 7. ročník Národného týždňa identifikácie psov a mačiek!]. Dostupné online: <https://www.i-cad.fr/articles/semaine-nationale-identification-chiens-chats-2025>

Kódex vidieckeho a námorného rybolovu. Dostupné online: https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006071367/LEGISCTA00000616770/5/

Osvedčenie o záväzku a znalostiach vydané pred získaním domáceho zvierťa. Dostupné online: <https://agriculture.gouv.fr/telecharger/133676>

Vyhláška z 9. novembra 2023 o identifikácii psov, mačiek a fretiek, schvaľovaní ich identifikačného vybavenia a o stanovení podmienok pre zavedenie národného identifikačného súboru pre psy, mačky a fretky. Dostupné online: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000048418470>

Grécko

Sietto, A. S., Theodoropoulou, E., Karagianni, V., Sossidou, E., a Sietto, C. (2025). *Adoption Preferences of Greek Citizens in Stray Dogs: The Role of Morphological Characteristics* [Adopčné preferencie gréckych občanov u túlavých psov: Úloha morfológických charakteristík]. *World's Veterinary Journal*, 15(1), 162-166. Dostupné online: [https://wvj.science-line.com/attachments/article/85/WVJ15\(1\)%20162-166,%202025.pdf](https://wvj.science-line.com/attachments/article/85/WVJ15(1)%20162-166,%202025.pdf)

Zákon 4039/2012 o chovaných a túlavých spoločenských zvieratách a o ochrane zvierat pred vykorisťovaním alebo využívaním na zisk. Dostupné online: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-zoa-suntrophias-prostasia-zoon/n-4039-2012.html>

Zákon 4830/2021 – Nový rámec pre dobré životné podmienky spoločenských zvierat – program „ARGOS“ a ďalšie ustanovenia. Dostupné online: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-zoa-suntrophias-prostasia-zoon/nomos-4830-2021-phek-169a-18-9-2021.html>

Holandsko

Sawbridge, F. (2023). *How did the Netherlands become the first country without stray dogs?* [Ako sa Holandsko stalo prvou krajinou bez túlavých psov?]. Dutch Review. Dostupné online: <https://dutchreview.com/culture/how-did-the-netherlands-become-the-first-country-to-have-no-stray-dogs/>

Vyhláška o identifikácii a registrácii zvierat. Dostupné online: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0009019/2015-01-01/>

Vyhláška o chovateľoch zvierat. Dostupné online: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2018-07-01>

Chorvátsko

Vyhláška o označovaní psov. Dostupné online: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_06_72_2153.html

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_10_102_2342.html

Írsko

Department of Rural and Community Development. (2024). *Local Authority Control of Dogs Statistics Report 2023* [Štatistická správa o kontrole psov miestnych úradov za rok 2023]. Dostupné online: <https://assets.gov.ie/static/documents/2023-dog-control-statistics.pdf>

Nariadenie o mikročipovaní psov z roku 2015. Dostupné online: <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2015/si/63>

Zákon o zdraví a blahobyte zvierat z roku 2013. Dostupné online: <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2013/act/15/revised/en/html>

Zákon o kontrole psov z roku 1986. Dostupné online: <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/1986/act/32/revised/en/html>

Litva

Nariadenie o schválení pravidiel pre označovanie a registráciu domácich zvierat. Dostupné online: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/44c7dc1338a611efb121d2fe3a0eff27>

State Homelessness Project. (2024). *Lithuania* [Litva]. Dostupné online: <https://stateofpethomelessness.com/latest-report/?Country=Lithuania>

Zákon o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat Litovskej republiky. Dostupné online: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.46424/asr>

Lotyšsko

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online: <https://m.likumi.lv/ta/id/14940-dzivnieku-aizsardzibas-likums>

Postupy registrácie spoločenských zvierat. Dostupné online: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/333571-procedures-for-the-registration-of-pet-animals>

Luxembursko

Brizion, M. (2024). *Summer holidays risk spike in abandoned pets, animal shelters warn* [Útulky pre zvieratá varujú, že počas letných prázdnin hrozí nárast opustených domácich zvierat].

Luxembourg Times. Dostupné online: <https://www.luxtimes.lu/luxembourg/summer-holidays-risk-spike-in-abandoned-pets-animal-shelters-warn/16287002.html>

Veľkovojevodské nariadenie z 9. mája 2008 o identifikácii a deklarovaní psov. Dostupné online: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/2008/05/09/n2/jo>

Zákon z 9. mája 2008 týkajúci sa psov. Dostupné online: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2008/05/09/n2/jo>

Zákon z 27. júna 2018 o ochrane zvierat. Dostupné online: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2018/06/27/a537/jo>

Maďarsko

Ráski, P. (2019). Több mint 300 ezer kóbor kutya él Magyarországon [V Maďarsku žije viac ako 300-tisíc túlavých psov.]. *Világgazdaság*. Dostupné online: <https://www.helphungariandogs.com/about-us/>

Zákon č. XXVIII z roku 1998 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat. Dostupné online: <https://njt.hu/jogszabaly/1998-28-00-00>

Vládne nariadenie 785/2021 (XII.27.) o podrobných pravidlách vykonávania úloh súvisiacich s odchytom, prevodom vlastníctva a umiestnením túlavých zvierat. Dostupné online: <https://njt.hu/jogszabaly/1998-28-00-00>

Malta

Zákon 312 o psoch. Dostupné online: <https://legislation.mt/eli/cap/312/eng>

Doplňujúci právny predpis 312.01 – Predpis o kontrole psov. Dostupné online: <https://legislation.mt/eli/sl/312.1/eng>

Doplňujúci právny predpis 437.101 – Predpis o elektronickej identifikácii psov. Dostupné online: <https://legislation.mt/eli/sl/437.101/eng>

Poľsko

Bednarczyk, M. (2017). The laws protecting pets in Poland [Zákony na ochranu domácich zvierat v Poľsku]. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-humanistycznego w Siedlcach*, 113(40), 121-131. Dostupné online:

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi7682R9fqNAxWmnP0HHcINEIUOfnoECBkQAO&url=https%3A%2F%2Fbibliotekanauki.pl%2Farticles%2F1819503.pdf&usq=AOvVaw3RSleoO7XHX5H4hJm1P1OG&opi=89978449>

State of Homelessness Project. (2024). *Poland* [Poľsko]. Dostupné online:

<https://stateofpethomelessness.com/latest-report/?Country=Poland>

Zákon o ochrane zvierat z 21. augusta 1997. Dostupné online:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19971110724>

Rumunsko

Cainionline. (2025). *Câți câini există în lume și câți sunt în România? Statistici actualizate* [Koľko psov existuje na svete a v Rumunsku. Aktuálne štatistiky]. Dostupné online:

<https://www.cainionline.ro/cati-caini-exista-in-lume-si-cati-sunt-in-romania-statistici-actualizate/>

Zákon č. 258 z 26. septembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa mimoriadne nariadenie vlády č. 155/2001 o schválení programu manažmentu túlavých psov. Dostupné online:

https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/151567?utm_source=chatgpt.com

Zákon č. 205 z 26. mája 2004 o dobrých životných podmienkach zvierat. Dostupné online:

https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/151567?utm_source=chatgpt.com

Normy zo 7. januára 2014 o identifikácii a registrácii psov s majiteľmi. Dostupné online:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/229423>

Slovensko

Centrálny register spoločenských zvierat. Dostupné online: <https://www.crsz.sk/>

Vyhláška č. 283/2020 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/283/20201015>

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov. Dostupné online: <https://www.ivvl.sk/>

Mesto Košice. (2021). *V Košiciach pol roka funguje karanténna stanica, mesto už má licenciu na odchyt túlavých zvierat*. Dostupné online: <https://www.kosice.sk/clanok/v-kosiciach-pol-roka-funguje-karantenna-stanica-mesto-uz-ma-licenciu-na-odchyt-tulavych-zvierat>

Obec Kúty. (2024). *Zmluva na odchyt a umiestnenie túlavých zvierat do karanténnej stanice alebo útulku č. 2024130*. Dostupné online: <https://www.kuty.sk/data/fso/soubory/zmluva-na-odchyt-a-umiestnenie-tulavych-zvierat-do-karantennejstanice-alebo-utulku-c-2024130.pdf>

Obec Markušovce. (2024). *Riešenie problému túlavých psov v obci*. Dostupné online:

<https://www.markusovce.sk/novinka/93575/riesenie-problemu-tulavych-psov-v-obci>

Obec Nižný Hrušov. (2025). *Informácie a vysvetlenia k túlavým psom a ich odchytu*. Dostupné online:

<https://www.niznyhrusov.sk/aktualne/aktuality/informacie-a-vysvetlenia-k-tulavym-psom-a-ich-odchytu-2985sk.html>

Register odchytených a túlavých zvierat. Dostupné online: <https://rotz.svps.sk/rotz/catches-list>

Štátna veterinárna a potravinová správa. Dostupné online: <https://svps.sk/>

Zákon č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/282/20220101>

Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/39/>

ZMOS. (2025). ZMOS rokoval s agrozortom k problematike túlavých psov. Dostupné online: https://www.zmos.sk/mid/536720/zmos-rokoval-s-agrozortom-k-problematike-tulavych-psov-oznam.html#m_536720

Slovinsko

Zákon o ochrane zvierat. Dostupné online: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO1353>

Zásady označovania a registrácie domácich zvierat. Dostupné online: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV12107>

Španielsko

Animal Health. (2018). *En España hay más de 800.000 perros callejeros* [V Španielsku je viac ako 800 000 pouličných psov]. Dostupné online: <https://www.animalshealth.es/animaladas/en-espana-hay-mas-de-800000-perros-callejeros#:~:text=Seg%C3%BAAn%20las%20estimaciones%20de%20la%20ONG%20animal%20Esdaaw%2C,n%C3%BAmero%20de%20perros%20que%20viven%20sin%20un%20hogar>

Zákon č. 7/2023 z 28. marca o ochrane práv a dobrých životných podmienok zvierat. Dostupné online: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7936>

Švédsko

Nariadenie (2007:1240) o dohľade nad psami a mačkami. Dostupné online: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20071240-om-tillsyn-over-hundar-och_sfs-2007-1240/

Svt Nyheter. (2021). *Hundstallet oroligt: Fler hemlösa hundar efter pandemin* [Útulok pre psov sa obáva: Po pandémie pribúda viac psov bez domova]. Dostupné online: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/hundstallets-oro-fler-hundar-kan-behova-omplaceras-efter-pandemin>

Zákon (2007:1150) o dohľade nad psami a mačkami. Dostupné online: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20071150-om-tillsyn-over-hundar-och-katter_sfs-2007-1150/

Zákon o ochrane zvierat (2018:1192). Dostupné online: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/djurskyddslag-20181192_sfs-2018-1192/#K2

Taliansko

Dohoda zo 6. februára 2003 medzi Ministerstvom zdravotníctva, regiónmi a autonómnymi provinciami Trento a Bolzano. Dostupné online:

<https://www.trovanorme.salute.gov.it/norme/dettaglioAtto?aggiornamenti=&attoCompleto=si&iid=21760&page=&anno=null>

Legambiente. (2024). *Il nuovo report "Animali in Città"* [Nová správa „Zvieratá v meste“].

Dostupné online: <https://www.legambiente.it/comunicati-stampa/il-nuovo-report-animale-in-citta/>

Legislatívna vyhláška z 5. augusta 2022, č. 134. Dostupné online: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2022-08-05;134>

Nariadenie zo 6. augusta 2008. Dostupné online:

https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.codiceRedazionale=08A05970&atto.dataPubblicazioneGazzetta=2008-08-20

Zákon zo 14. augusta 1991, č. 281. Dostupné online: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1991;281>

Zákon z 20. júla 2004, č. 189. Dostupné online:

<https://www.trovanorme.salute.gov.it/norme/dettaglioAtto?aggiornamenti=&attoCompleto=si&iid=21726&page=&anno=null>

Všetky zdroje sú aktuálne k dňu zverejnenia materiálu.

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na:
[https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/
materialy/pm](https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm)

Parlamentný inštitút
Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
pi@nrsr.sk
www.nrsr.sk

